

PROTOKÓŁ Z NARADY PROJEKTU PLANU

DLA PLANU URZĄDZENIA LASU

NADLEŚNICTWA JEDWABNO

NA OKRES 1.01.2026 r. - 31.12.2035 r.

Jedwabno, 23 października 2025 r.

CZĘŚĆ A

Ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu oraz ustalenia dotyczące wykonania etapów umowy na prace urządzeniowe

Posiedzenie Narady Projektu Planu dla Nadleśnictwa Jedwabno odbyło się 23 października 2025 r. w siedzibie Nadleśnictwa Jedwabno. Posiedzeniu przewodniczył Zastępca Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie - Wojciech Matuszak.

W naradzie wzięli udział :

Lista obecności

Narada Projektu Planu dla Nadleśnictwa Jedwabno
23.10.2025 r.

Ip	Imię i Nazwisko	Jednostka	Stanowisko	Członek ZLW (Proszę wpisać "Tak" lub "Nie")	Podpis
1	Tomasz Sawicki-Boydanowicz	RDLP Olsztyn	Spec. SL ds. uprządk. lasu i gospodarki leśnej	NIE	[Podpis]
2	Maciej Zawadzki	RDLP Olsztyn	Spec. SL ds. uprządk. lasu i gospodarki leśnej	NIE	[Podpis]
3	Adam Piotrowski	RDLP Olsztyn	Spec. SL ds. uprządk. lasu i gospodarki leśnej	NIE	[Podpis]
4	Wojciech Abramczyk	RDLP Olsztyn	Spec. SL ds. uprządk. lasu i gospodarki leśnej	NIE	[Podpis]
5	Piotr Miodkiewicz	RDLP Olsztyn	Spec. SL ds. uprządk. lasu i gospodarki leśnej	NIE	[Podpis]
6	Tomasz Jędrzej	RDLP	Spec. SL ds. uprządk. lasu i gospodarki leśnej	NIE	[Podpis]
7	Wojciech Pietruszka	RDLP Olsztyn	Spec. SL ds. uprządk. lasu i gospodarki leśnej	NIE	[Podpis]
8	Krzysztof Tydowski	Nadleśnictwo Jedwabno	Spec. SL ds. uprządk. lasu i gospodarki leśnej	NIE	[Podpis]
9	Tomasz Gąsienica	RDLP	Spec. SL ds. uprządk. lasu i gospodarki leśnej	NIE	[Podpis]
10	RAFAŁ ZERAŃSKI	BULIGL OLSZTYN	KIEROWNIK PRACOWNI UL	NIE	[Podpis]
11	ADRIANA STEFAŃSKA	BULIGL OLSZTYN	Spec. SL ds. uprządk. lasu i gospodarki leśnej	NIE	[Podpis]
12	Wojciech Olszowski	RDLP Olsztyn	Kierownik Kierownik	NIE	[Podpis]
13	Paweł Olszowski	UG Jedwabno	Spec. SL ds. uprządk. lasu i gospodarki leśnej	TAK	[Podpis]
14	Piotr Piśkun	Nadleśnictwo Jedwabno	Spec. SL ds. uprządk. lasu i gospodarki leśnej	NIE	[Podpis]
15	ROZSIĄTA SZTEJNA	Nadleśnictwo Jedwabno	Spec. SL ds. uprządk. lasu i gospodarki leśnej	NIE	[Podpis]
16	KAROLINA KOSIŃSKA	PAŁAZ LAS		TAK	[Podpis]
17	Mariusz Grynberg	Nadleśnictwo Jedwabno		NIE	[Podpis]
18	Tomasz Olszowski			TAK	[Podpis]
19	DARIUSZ FIGIELSKI	Nadleśnictwo Jedwabno	INT. NADZORC	NIE	[Podpis]
20	Magdalena Białecka	Nadleśnictwo Jedwabno	Spec. SL ds. uprządk. lasu i gospodarki leśnej	NIE	[Podpis]
21	MATEJ NASTALECZ	Nadleśnictwo Jedwabno	Spec. SL ds. uprządk. lasu i gospodarki leśnej	NIE	[Podpis]
22	Stanisław Ambrosiuk	Gmina Jedwabno	Spec. SL ds. uprządk. lasu i gospodarki leśnej	TAK	[Podpis]
23	Jacek Brzozowski	Nadleśnictwo Jedwabno	Spec. SL	NIE	[Podpis]
24	Janusz Kaczmarek	UL Szarytowo	Właściciel	TAK	[Podpis]
25	Marek Złoty	Nadleśnictwo Jedwabno	Specjalista SL	NIE	[Podpis]
26	Ryszard Bede	TPG		TAK	[Podpis]

lp	Imię i Nawisko	Jednostka	Stanowisko	Członek ZLW (Proszę wpisać "Tak" lub "Nie")	Podpis
27.	Tomasz Piłat	sołectwo Nowa Kaletka	Sołtyś	Tak	Piłat
28	chł. Piotr Sitarczyk	POSP Marzeli	Pol. pływacki	Nie	Sitarczyk
29	prof. Józefina Pawłowska	0OSP MUSZAKI	ref. specjalista	nie	Pawłowska
30	Włodzimierz Budny	Towarzystwo Przyjaciół Jedwabno	Prezes	NIE	Budny
31	Zdzisław Cieniec	Komitet Ochrony Orleń	Przewodniczący	TAK	Cieniec
32	Miroslawa Mazur	gmina Jedwabno	Pracownik	NIE TAK	Mazur
33	Anna Boguch - Górska	gmina Jedwabno	Pracownik	NIE TAK	Boguch
34	Piotr Ziemiński	PRO WRAZEM DLA WSZYSTKICH	członek Stowarzyszenia	NIE TAK	Ziemiński
35	Elżbieta Bociska	Gmina Jedwabno	Przewodnicząca RG Jedwabno	TAK	Bociska
36	Włodzisław Stenciarz	Quercus sp. 200	Wice Prezes Zarządu	NIE	Stenciarz
37.	Krzysztof Fiedorowicz	SPAD P/EGGGR	Dyrektor Zarządu	TAK	Fiedorowicz
38	Beata Piencik	Urząd Miński w Olsztynie	Kierownik Ref. Inwestycji	NIE	Piencik
39	Mariusz Józefowski	Gminę Joraz	Wojt	TAK	Józefowski
40	Krzysztof Róś	M-cwo Jedwabno	Spółdzista SL	Nie	Róś
41.	Włodzisław Serwin	BULIG O/Olsztyn	Dyrektor	NIE	Serwin
42	Małgorzata Musielak	M-cwo Jedwabno	2-ty miejscowy	NIE	Musielak

Sprawozdanie nadleśniczego z wykonania gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu

Sprawozdanie nadleśniczego z wykonania gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu stanowi załącznik do niniejszego protokołu.

Informacja naczelnika właściwego ds. zarządzania lasu z wykonania monitoringu dotyczącego skutków realizacji planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000

Podczas posiedzenia Narady Projektu Planu naczelnik właściwy od spraw zarządzania lasu przedstawił obowiązujące wytyczne w zakresie prowadzenia monitoringu przyrodniczego w Lasach Państwowych wynikające z Zarządzeń Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych jak i Zarządzeń Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie. Podano również informacje o dodatkowych

opracowaniach związanych z monitoringiem stanu środowiska przyrodniczego zleconych przez Nadleśnictwo w tym również dotyczących obszarów N2000 oraz gatunków priorytetowych. Zaprezentowano również informacje dotyczące zmian powierzchni na przestrzeni mijającego 10 lecia gatunków panujących, układu klas wieku, zmian w powierzchni siedlisk przyrodniczych wynikających z SDF oraz z opracowania fitosocjologicznego wykonywanego na terenie Nadleśnictwa Jedwabno oraz ilości stref ochrony gatunkowej.

Wnioskiem z przedstawionych danych było stwierdzenie, że skutki realizacji planu urządzenia lasu nie wpłynęły negatywnie na środowisko i obszary Natura 2000 zlokalizowane na terenie Nadleśnictwa. Do przedstawionych danych oraz stwierdzeń członkowie posiedzenia nie wnieśli zastrzeżeń.

Zatwierdzenie ewentualnych korekt podziału powierzchniowego, w tym na obręby leśne, leśnictwa, numeracje oddziałów leśnych, zmian ich zasięgu.

Projekt planu urządzenia lasu opracowywany na lata 2026-2035 nie zmieniał podziału na obręby leśne, numeracji oddziałów leśnych. Podczas minionego 10 lecia miała miejsce jedynie korekta granic administracyjnych Nadleśnictwa, polegająca na przekazaniu do Nadleśnictwa Olsztyn 162,3 ha. Zabieg ten spowodował optymalizację zarządzania i wykonania zabiegów ochronnych na terenie rezerwatu przyrody Jezioro Karaś, które obecnie w całości znajduje w zasięgu administracyjnym Nadleśnictwa Olsztyn. Członkowie posiedzenia zgodnie uznali zasadność wprowadzenia zmian powierzchniowych związanych z zasięgiem terytorialnym nadleśnictwa.

Akceptacja testu kontroli pomiaru miąższości

Zaakceptowano testu kontroli pomiaru miąższości. Kontrola miała miejsce w dniach 28-29.10.2024 r i polegała na powtórny pomiarze 5% powierzchni referencyjnych założony na potrzeby oszacowania zapasu metodą ALS. Kontrola została przeprowadzona na 35 z 705 założonych powierzchni referencyjnych i nie wykazała błędów grubych. W związku z powyższym członkowie posiedzenia zaakceptowali wyniki pomiaru.

Ocena końcowa gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu dokonana przez dyrektora RDLP

Ocenę przeprowadzono na podstawie sprawozdania nadleśniczego z wykonania gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu oraz informacji naczelnika właściwego ds. urządzania lasu o wykonaniu monitoringu dotyczącego skutków realizacji planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000.

W okresie obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu gospodarka leśna w nadleśnictwie była prowadzona zgodnie z ogólnymi celami i zasadami trwałej i zrównoważonej gospodarki leśnej, przy jednoczesnym zachowaniu funkcji przyrodniczych, produkcyjnych i społecznych lasu. Działania hodowlane, ochronne i użytkowanie lasu realizowano w sposób zapewniający zachowanie trwałości lasów, ich ciągłości produkcyjnej oraz stabilności ekosystemów.

Na koniec obowiązującego planu urządzenia lasu uzyskano pożądany stan lasu, mimo niewielkiego spadku zasobów ogółem oraz przeciętnej zasobności (z 267 m³/ha w 2016 r. na 258 m³/ha w 2026 r.). Jednak sytuacja ta jest wynikiem spadku powierzchni lasów o 162 ha ha w okresie dotychczasowego planu urządzenia lasu oraz zmiany sposobu szacowania zasobności opartej na metodzie ALS. W analizowanym okresie struktura klas wieku zmieniła się na korzyść drzewostanów starszych klas wieku (szczególnie IV kasa) i spadku powierzchni III klasy co jest wynikiem realizacji zaplanowanych wskazań gospodarczych oraz zwiększonym użytkowaniem przygodnym występującym w minionym 10 leciu.

Prowadzone zadania gospodarcze w dotychczasowym okresie obowiązywania PUL przyczyniły się do wzrostu również powierzchni niektórych gatunków liściastych. Na uwagę zasługuje znaczny wzrost powierzchni z udziałem Db, który zwiększył w obecnym dziesięcioleciu swój areal w skali nadleśnictwa o około 0,5% oraz Ol o 0,2%, co wpisuje się w trend zwiększania udziału gatunków liściastych poprzez proces przebudowy drzewostanów. W podanym okresie pojawiły się również gatunki, które nie były ewidencjonowane w poprzednim planie urządzenia lasu jako gatunki współtworzące drzewostan Bk oraz Kl. Pozytywnie należy ocenić również uznanie odnowień naturalnych, które w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu stanowiły ponad 30% ogółu powierzchni odnowień, (głównie sosnowych).

Poprzedni okres gospodarczy to był obciążony dużymi szkodami w drzewostanie głównie w wyniku występowania huraganowych wiatrów. Nie bez znaczenia na kondycję zdrowotną

drzewostanów nadleśnictwa Jedwabno był brak wody co przyczyniło się do zwiększenia nadmiernego wydzielania posuszu, w wyniku występowania szkodników wtórnych. Jednak stały monitoring stanu zdrowotnego drzewostanów oraz usuwanie na czas posuszu, wywrotów oraz złomów pozwoliło utrzymać dobry stan sanitarny lasu. Szkody od zwierzyny zostały natomiast odnotowane w nasileniu gospodarczo znośnym.

W mijającym okresie Nadleśnictwo wykonało również szereg prac związanych z realizacją programu ochrony przyrody, w tym m.in. coroczny monitoring i inwentaryzację cennych elementów środowiska (stanowiska chronionych roślin, zwierząt, grzybów), czynną ochronę gatunkową w celu ochrony cietrzewia i rybołowa oraz zadania gospodarcze na obszarach chronionych zgodnie z planami ochrony dla tych obszarów.

W nowym planie urządzenia lasu na lata 2026-2035 zakłada się kontynuację dotychczasowego kierunku prowadzenia gospodarki leśnej, ze szczególnym naciskiem na:

- Zwiększenie zasobów drzewnych do roku 2036 r., z poziomu 7 155 000 m³ do poziomu 7 820 000 m³ oraz przeciętnej zasobności na 1 ha z 258 m³/ha do 282 m³/ha w 2036 r. a także zwiększenie przeciętnego wieku drzewostanów z 62 lat na 63 lata;
- Utrzymanie oraz dalszy wzrost stabilności ekosystemów leśnych, poprzez maksymalizację zabiegów zwiększających różnorodność gatunkową (rębnie złożone) oraz struktury wiekowej drzewostanów;
- Kontynuacji przebudowy drzewostanów w kierunku dostosowania składów gatunkowych do struktury troficznej siedlisk;
- Zwiększanie udziału odnowień naturalnych w miejscach gdzie warunki siedliskowe na to pozwalają;
- Utrzymanie różnorodności biologicznej oraz zachowanie stanu siedlisk przyrodniczych oraz gatunków objętych ochroną a także kontynuowanie zadań z zakresu ochrony czynnej;
- Racjonalnego użytkowania zasobów drzewnych, nieprzekraczającego spodziewanego przyrostu bieżącego (etat nie przekraczający 70% przyrostu tabelarycznego w tym użytkowania przedrębne wynoszącego 42 % przyrostu w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębnym);
- Zwiększanie możliwości retencyjnych lasu oraz zdolności adaptacyjnych lasów do zmian klimatu, poprzez m.in. popieranie gatunków bardziej odpornych na stresy środowiskowe;

- Rozwój funkcji społecznych lasów, poprzez wyznaczanie lasów oddziaływania społecznego, gdzie gospodarka leśna jest zmodyfikowana lub ograniczona do cięć utrzymujących pożądany stopień bezpieczeństwa na tych obszarach;

Pożądanym stanem lasu na koniec kolejnego dziesięciolecia będzie zróżnicowany gatunkowo i wiekowo las, o stabilnej strukturze i wysokiej odporności biologicznej, zapewniający trwałe użytkowania zasobów oraz zachowanie wszystkich funkcji ekosystemu leśnego.

Szczegółowe informacje dotyczące realizacji użytkowania, wykonania prac z zakresu hodowli lasu znajdują się poniżej.

1. Pozyskanie grubizny za lata 2016 – 2025 wg kategorii cięć i porównanie z etatem.

Rodzaj użytkowania	Wykonanie ogółem	Etat za 10 lat	% wykonania etatu
Użytki rębne			
- powierzchnia w ha	2179,51	2178,18	100
- grubizna r-m m ³	585 647	620 100	94
Użytki przedrębne			
- czyszczenia ha	293,09	344,99	85
- czyszczenia m ³	2370	1 440	164
- trzebieże ha	14 503,03	14 654,85	99
- trzebieże m ³	581 459	763 460	76
- przygodne m ³	173 365	x	x
Razem przedrębne ha :	14 796,12	14 999,84	99
Razem przedrębne m ³ :	757 192	764 900	99
Ogółem pozyskanie m³	1 342 842	1 385 000	97

Należy nadmienić, że pierwotna wartość etatu użytków głównych zaplanowana w PUL wynosiła 1 295 000 m³. Na skutek huraganowych wiatrów, Nadleśnictwo wystąpiło o zwiększenie użytkowania przedrębnego, które zostało zaakceptowane przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych Decyzją nr 197 z dnia 5 grudnia 2023 r. Ostatecznie, możliwe do pozyskania w ciągu minionego dziesięciolecia było 1 385 000 m³ drewna.

Jak wynika z powyższej tabeli etat grubizny użytków rębnych został wykonany w zakresie powierzchniowym natomiast miąższościowo został nierealizowany co wynikało ze zmian sposobów realizacji cięć rębnych.

Użytki przedrębne wykonano miąższościowo w rozmiarze 99 % w stosunku do planu łącznie pozyskując 757 192 m³ grubizny. W użytkach przygodnych pozyskano ogółem 173 365 m³ co wynikało z konieczności porządkowania stanu sanitarnego lasu.

Trzebieże wykonano miąższościowo na poziomie 76% natomiast powierzchniowo w 99 %.Wykonanie trzebieży (łącznie TW i TP) wiązało się z realizacją bieżących potrzeb hodowlanych lasu a także było podyktowane ponadnormatywnym usuwaniem drzew uszkodzonych na skutek wiatru na powierzchniach zaplanowanych do zabiegu pielęgnacyjnego. Intensywność użytkowania przedrębego ostatecznie (po zwiększeniu użytkowania przedrębego) wyniosła 51,17 m³/ha.

Ogółem pozyskanie w ramach użytkowania głównego wyniosło 1 342 842 m³, co stanowiło 97 % planowanej masy do pozyskania w minionym dziesięcioleciu.

2. Wykonanie prac z zakresu hodowli lasu w latach 2016 – 2025 w porównaniu z planem urządzenia lasu.

Rodzaj Zabiegu	Wykonanie	Plan [ha]	% wykonania planu
Odnowienia i zalesienia			
- otwarte	1588,57	1575,18	100
- po rębni złożonej	301,29	337,58	89
Podsadzenia produkcyjne	x	4,47	x
Dolesienia luk	1,46	1,46	100
Poprawki i uzupełnienia	149,14	193,05	77
Wprowadzenie podszytów	139,99	238,62	59
Pielęgnowanie			
- gleby	1467,45	2167,24	68
- upraw	1238,92	1621,67	76
- młodników	1623,19	1613,91	100
Melioracje			
- agrotechniczne	1630,61	1757,13	93
- wodne	x	x	x

Wykonanie planowanych czynności z zakresu hodowli lasu wynikało z realizacji potrzeb pielęgnacyjnych lasu.

3. Stan upraw i młodników do 10 lat założonych na powierzchniach otwartych.

W wyniku prac taksacyjnych w Nadleśnictwie Jedwabno zainwentaryzowano 1484,42 ha upraw i młodników do 10 lat. Skład gatunkowy zgodny ze składem pożądanym posiada 96,52 % powierzchni; na 3,48 % powierzchni skład upraw określono jako częściowo zgodny. Nie stwierdzono upraw niezgodnych ze składem pożądanym oraz upraw przepadłych.

Na podstawie przedstawionych materiałów stwierdzam, że zadania gospodarcze wynikające z planu urządzenia lasu Nadleśnictwa na lata 2016-2025 z zakresu, użytkowania rębego,

hodowli lasu, ochrony przeciwpożarowej, ochrony przyrody, gospodarki łowieckiej a także zagospodarowania turystycznego i realizacji programu edukacji leśnej społeczeństwa wykonane zostały prawidłowo zgodnie z potrzebami wielofunkcyjnej gospodarki leśnej.

Ocena końcowa gospodarki leśnej

Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie na podstawie przeprowadzonej analizy gospodarki przeszłej przedstawionej przez Nadleśniczego oraz informacji naczelnika właściwego ds. urządzania lasu uznaje:

- gospodarkę zasobami leśnymi w wymiarze miąższościowym, powierzchniowym i przestrzennym;**
- wykonane zadania z zakresu hodowli i ochrony lasu, ochrony przeciwpożarowej i ochrony przyrody, edukacji ekologicznej społeczeństwa, gospodarki łowieckiej i użytkowania ubocznego;**
- realizację zadań w zakresie infrastruktury technicznej i zagospodarowania turystycznego lasów;**

za prowadzone i wykonane prawidłowo, zgodnie z zasadami zawartymi w artykule 8 Ustawy o Lasach z dnia 28 września 1991r. i założeniami obowiązującego w minionym okresie planu urządzenia lasu a także faktycznymi potrzebami gospodarki leśnej.

Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie

Część B: Projekt planu urządzenia lasu.

„Projekt planu urządzenia lasu” zawiera wszystkie dane końcowe dotyczące planu urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody, w szczególności dane liczbowe dotyczące zadań gospodarczych podlegających zatwierdzeniu przez ministra właściwego do spraw środowiska.

1. Stan posiadania

Tabelę obrazującą stan posiadania zestawiono wg powierzchni geodezyjnej ustalonej w oparciu o dane z Ewidencji Gruntów i Budynków, prowadzonych przez Starostów.

Do planu urządzenia lasu przyjęto stan posiadania na 1 stycznia 2026 r.

L.p.	Wyszczególnienie	Powierzchnia (ha)
1	2	3
1	Powierzchnia ogólna:	29 590,2288
2	Powierzchnia lasów:	28 508,7009
3	w tym leśna zalesiona:	24 930,8775
4	leśna niezalesiona:	2 806,6894
5	związana z gospodarką leśną:	771,1340
6	Grunty nieleśne:	1 081,5279

Powierzchnia w ha (z dokładnością do 1 ara) wynikająca z sumy opisów taksacyjnych:

L.p.	Wyszczególnienie	Powierzchnia (ha)
1	2	3
1	Powierzchnia leśna	28 509,74
2	Powierzchnia nieleśna	1 081,47
3	Razem powierzchnia	29 591,21

Nadleśnictwo nie posiada gruntów spornych i będących we współwłasności.

Zgodnie z decyzją Nadleśniczego dokonano niewielkiej korekty granic leśnictw: Jedwabno i Borowe. Przebieg granic niektórych oddziałów uległ zmianom wynikającym z przejęcia bądź przekazania gruntów oraz optymalizacji podziału powierzchniowego.

2. Podział lasów

Zestawienie powierzchni leśnej w ramach dominującej funkcji

Lp.	Kategoria lasu	Powierzchnia	
		ha	%
1	2	3	4
1	Rezerваты	116,78	0,42
2	Lasy oddziaływania społecznego	1167,02	4,21
3	Lasy gospodarcze	26454,20	95,37
Razem		27738,00	100,00

Zestawienie powierzchni leśnej w ramach gospodarstw

L.p.	Gospodarstwo	Powierzchnia	
		ha	%
1	2	3	4
1	Specjalne (S)	1674,70	6,04
2	Lasów oddziaływania społecznego (OS)	1167,02	4,21
3	Odbudowy lasów niestabilnych (N)	115,76	0,42
4	Zrębowe (GZ)	17158,11	61,85
5	Przerębowo-zrębowe (GPZ)	7622,41	27,48
Razem		27738,00	100,00

Zestawienie powierzchni lasów wg kategorii ochronności

Lp.	Kategoria ochronności	Powierzchnia	
		ha	%
1	2	3	4
1	Ochronne wodochronne	1506,20	19,61
2	Ochronne wodochronne i cenne	1629,27	21,21
3	Ochronne nasienne	64,86	0,85
4	Ochronne cenne	3978,89	51,81
5	Ochronne wodochronne i nasienne	15,47	0,20
6	Ochronne cenne i nasienne	18,05	0,24
7	Ochronne badawcze i nasienne	4,04	0,05
8	Ochronne badawcze	463,33	6,03
Razem		7680,11	100,00

3. Wieki rębności

Przeciętne wieki rębności dla głównych gatunków drzew w Nadleśnictwie przyjęto zgodnie z IUL, a dla pozostałych gatunków zgodnie z decyzją NPP.

Przyjęte wieki rębności

Gatunek	Wiek rębności
1	2
Db, Js	140
So,	120
Bk, Md, Jd	100
Św	90
Brz, Ol, Gb, Kl, Lp, Jw., Db.c,	80
Os, Ol odr.	50
Olsz	40

4. Użytkowanie lasu

4.1 Użytkowanie rębne

Przyjęto wielkość przewidzianego do pozyskania drewna w użytkowaniu rębnym w następującej wysokości:

Użytkowanie rębne

Rodzaj czynności	Nadleśnictwo	
	m ³ brutto	m ³ netto
1	2	3
Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	726339	606492
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych	36317	30321
Użytki rębne nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	2858	2400
Razem etat cięć użytków rębnych	765514	639213

4.2 Użytkowanie przedrębne

Do planu urządzenia lasu przyjęto następujące wielkości w użytkowaniu przedrębnym: **655 787 m³ grubizny netto** (819 734 m³ brutto), na powierzchni **12 847,14 ha**. Stanowi to **42,30%** przyrostu bieżącego, spodziewanego w okresie obowiązywania planu w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębnym. Wskaźnik intensywności pozyskania w użytkowaniu przedrębnym wynosi **51,05 m³ netto/ha**.

4.3 Użytkowanie łączne

Rodzaj cięcia	Miąższość do pozyskania	
	brutto (m ³)	netto (m ³)
1	2	3
Etat cięć użytków rębnych	765 514	639 213
Etat cięć użytków przedrębnych	819 734	655 787
Razem	1 585 248	1 295 000

Łączny etat użytkowania stanowi **22,16%** zasobów brutto Nadleśnictwa. Projektowany etat użytkowania brutto stanowi **70,51%** spodziewanego bieżącego przyrostu tabelarycznego miąższości w dziesięcioleciu.

W niektórych wydzieleniach nie projektowano zabiegów na najbliższy okres gospodarczy, ich łączna powierzchnia wynosi **7 158,60 ha**, co stanowi **25,63%** powierzchni leśnej zalesionej.

Drzewostany bez projektowanych zabiegów gospodarczych to przede wszystkim:

- większość drzewostanów zaliczonych do gospodarstwa specjalnego,
- drzewostany gospodarcze, w których zabiegi pielęgnacyjne wykonane zostały w ostatnich latach minionego okresu gospodarczego,
- drzewostany niedostępne,
- drzewostany rębne i starsze, w których ze względu na ograniczenia wynikające z przyjętego etatu oraz zasad zachowania ładu czasowego i przestrzennego nie zaprojektowano użytkowania rębego. Powierzchnia drzewostanów rębnych i starszych, w których nie zaprojektowano użytkowania rębego wynosi **3 099,25 ha**.

5. Hodowla lasu

Typy drzewostanów oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw dla poszczególnych typów siedliskowych lasu z uwzględnieniem zbiorowisk roślinnych i siedlisk przyrodniczych przyjęte przez Radę Projektu Planu.

TD i orientacyjne składy gatunkowe upraw

Typ siedliskowy lasu	Pow. [ha]	Zbiorowisko roślinne [kod]	Siedlisko przyrodnicze [kod]	Kierunek [O – ochr.] [G – gosp.]	Typ drzewostanu	Orientacyjny skład gatunkowy odnowień [%]
Bs	10	C-P	91T0-1	O	So	So 90, inne 10
Bśw	7128	P-P	-	O i G	So	So 80, inne 20
Bw	-	M-P	-	O i G	So	So 80, inne 20
				O	Św-So	So 70, Św 20, inne 10
				O i G	Brz-So	So 70, Brz 20, inne 10
Bb	11	Vu-P	*91D0-2	O	So	So 90, inne 10
				O	So-Brz	Brz 50, So 40, inne 10
BMśw	9743	Q-P	-	O i G	Db-So ¹⁾	So 50, Db 30, inne 20
				O i G		So 70, inne 30
				O i G	Św-Db-So ¹⁾	So 50, Db 20, Św 20, inne 10
				O i G		So 60, Św 20, inne 20
				G	So	So 70, inne 30
		S-P	-	O i G	Db-Św-So	So 50, Św 20, Db 20, inne 10
				O i G		So 60, Św 20, inne 20
		Lp-F	9110-1	O i G	So-Bk	Bk 60, So 30, inne 10
BMw	73	M-P	-	O i G	So	So 70, inne 30
				O i G	Db-Św-So	So 50, Św 20, Db 20, inne 10
				O i G		So 60, Św 20, inne 20
		Q-P	-	O i G	Św-Db-So ¹⁾	So 50, Db 20, Św 20, inne 10
				O i G		So 60, Św 20, inne 20
				O i G	So-Db-Św ¹⁾	Św 40, Db 30, So 20, inne 10
				O i G		Św 60, So 20, inne 20
BMb	341	Sg-P	*91D0-5	O	So-Św	Św 60, So 30, inne 10
				O	So-Św-Brz	Brz 40, Św 30, So 20, inne 10
LMśw	5325	T-C	9170-2	O	Gb-Lp-Db ²⁾	Db 50, Lp 20, Gb 20, inne 10
				O		Db 60, Lp 20, inne 20
				O		Db 70, inne 30
				G	Bk-So-Db	Db 30, So 30, Bk 20, inne 20
				G	Bk-Db-So	So 50, Db 20, Bk 20, inne 10
				G		So 60, Db 30, inne 10
				G	Gb-So-Db ²⁾	Db 50, So 20, Gb 20, inne 10
				G		Db 50, So 30, inne 20
				G	Św-Db	Db 60, Św 20, inne 20
				G	Brz-Św-Db	Db 40, Św 20, Brz 20, inne 20
		Lp-F	9110-1	G	Bk	Bk 80, inne 20
LMw	701	T-C	9170-2	O	Gb-Lp-Db ²⁾	Db 50, Lp 20, Gb 20, inne 10
				O		Db 60, Lp 20, inne 20
				G	Gb-Ol-Db ²⁾	Db 40, Ol 30, Gb 20, inne 10
				G		Db 40, Ol 40, inne 20
				G	Ol-Db-Św	Św 30, Db 30, Ol 20, inne 20
				G	Brz-Św-Db	Db 40, Św 20, Brz 20, inne 20
				G	So-Db	Db 50, So 30, inne 20

				G	Św-OI-Db	Db 40, OI 20, Św 20, inne 20
			-	G	Brz-OI	OI 60, Brz 30, inne 10
LMb	299	Ss-A	-	O	Brz-OI	OI 60, Brz 30, inne 10
				O	OI	OI 70, inne 30
				O	Św-Brz-OI	OI 40, Brz 20, Św 20, inne 20
				O	So-OI	OI 60, So 20, inne 20
Lśw	361	T-C	9170-2	O	Gb-Lp-Db ²⁾	Db 50, Lp 20, Gb 20, inne 10
				O		Db 50, Lp 30, inne 20
				O	Gb-Kl-Lp ²⁾	Lp 40, Kl 30, Gb 20, inne 10
				O		Lp 50, Kl 30, inne 20
				G	Bk-Db	Db 50, Bk 30, inne 20
				G	Gb Db	Db 50, Gb 20, Brz 20, inne 10
				G		Db 60, Brz 20, inne 20
				G	Św-Db	Db 60, Św 20, inne 20
				G	Db	Db 70, inne 30
Lw	84	T-C	9170-2	O	Gb-Lp-Db ²⁾	Db 50, Lp 20, Gb20, inne 10
				O		Db 50, Lp 30, inne 20
				O	Js-Db	Db 50, Js 30, inne 20
				G	Gb-OI-Db ²⁾	Db 40, OI 30, Gb 20, inne 10
				G		Db 50, OI 30, inne 20
				G	OI-Db	Db 50, OI 30, inne 20
				G	OI-Św-Db	Db 40, Św 20, OI 20, inne 20
			-	G	Brz-OI	OI 60, Brz 30, inne 10
OI	256	Rn-A	-	O i G	OI	OI 80, inne 20
OIJ	352	F-A	*91E0-3	O	OI	OI 70, inne 30
				O	Js-OI ³⁾	OI 60, Js 30, inne 10

****siedliska przyrodnicze priorytetowe**

¹⁾ W zbiorowiskach subkontynentalnych borów mieszanych dębowo-sosnowych (*Quercus roboris-Pinetum*) docelowo dąb występuje zarówno w piętrze górnym, jak i w piętrach niższych.

²⁾ W zbiorowiskach grądów subkontynentalnych T-C (*Tilio coradatae-Carpinetum*) grab pełni rolę głównego gatunku drugiego piętra.

³⁾ W zbiorowiskach łągów jesionowo-olszowych F-A (*Fraxino-Alnetum*) w przypadku utrzymującej się tendencji do silnego wydzielania się tego gatunku należy zwiększyć alternatywnie udział innych gatunków o zbliżonych wymaganiach siedliskowych (np. Wz, Dbs, Jw).

Zgodnie z obowiązującymi Zasadami Hodowli Lasu, typ drzewostanu wskazany jest jako cel perspektywiczny (długookresowy) polegający na określeniu drzewostanu w wieku jego dojrzałości do odnowienia. Ponadto wskazany dokument nadaje określonemu typowi drzewostanu charakter dynamiczny, zmienny w czasie, z uwzględnieniem cech biologicznych i wymagań ekologicznych poszczególnych gatunków drzew. W związku z tym, zakładając uprawy w oparciu o przypisany do wydzielania typ drzewostanu należy mieć na uwadze

powyższe zapisy. W odniesieniu do typów drzewostanu np. Gb-Lp-Db możliwe jest zakładane uprawy bez sztucznego wprowadzania grabu, który w przypadku nie uzyskania odnowienia naturalnego powinien być wprowadzony w II klasie wieku, w ramach zakładania drugiego piętra drzewostanu.

W elaboracie umieszczony zostanie zapis: „W uzasadnionych przypadkach na wniosek leśniczego, nadleśniczy jest upoważniony do zmiany TD przypisanego do pododdziału, na inny w ramach tego samego TSL”.

Zestawienie powierzchni przewidzianej do zabiegów hodowlanych

Wskazanie	Powierzchnia (ha)
1	2
Odnowienia halizn, płazowin, zrębów	382,32
Odnowienie zrębów projektowanych	947,05
Odnowienia przy rębniach złożonych	523,36
Zalesienia gruntów nieleśnych	-
Podsadzenia produkcyjne	6,90
Dolesienia luk i przerzedzeń	0,23
Poprawki i uzupełnienia w uprawach i młodnikach istniejących	0,99
Poprawki i uzupełnienia na gruntach projekt. do odnowienia i zalesienia w wys. 10% ich powierzchni.	185,98
Wprowadzanie podszytów	-
Pielęgnowanie gleby w uprawach istniejących	827,73
Pielęgnowanie gleby w uprawach projektowanych	1029,29
Pielęgnowanie upraw istniejących (CW)	1414,77
Pielęgnowanie upraw projektowanych (CW)	588,16
Pielęgnowanie młodników (CP)	1393,59
Pielęgnowanie młodników (CP-P)	-
Nawożenie	-
Lokalna regulacja stosunków wodnych	-
Specjalne zabiegi agrotechniczne	1982,82

Do planu urządzenia lasu przyjęto powierzchnie:

- odnowień zrębów projektowanych jako **70%** i odnowień przy rębniach złożonych jako **75 %** powierzchni wynikającej z sumy powierzchni wskazań gospodarczych wg Tabeli XVII,
- pielęgnowania gleby PIEL w uprawach projektowanych na **70 %** sumy powierzchni odnowień projektowanych zrębów, odnowień po rębniach złożonych, zalesień gruntów porolnych i podsadzeń,

- wielkość pielęgnowania upraw CW projektowanych na poziomie **40 %** sumy powierzchni odnowień projektowanych zrębów, odnowień po rębniach złożonych, zalesień gruntów porolnych i podsadzeń.

6. Ochrona przeciwpożarowa

Zgodnie z „Instrukcją ochrony przeciwpożarowej lasu” z 2020 r. oraz Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2010 r. Nadleśnictwo Jedwabno zaliczone zostało do III kategorii zagrożenia pożarowego (14 pkt.).

Analiza stanu zasobów drzewnych na koniec planowanego okresu gospodarczego z perspektywą 20 i 30 lat oraz określenie pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych

Po zrealizowaniu zaprojektowanego etatu użytkowania, zasoby drzewne na koniec planowanego okresu gospodarczego wzrosną o 663 102 m³ brutto. Średnia zasobność drzewostanów ukształtuje się na poziomie 282 m³/ha (wzrost o 24 m³/ha w stosunku do zasobności na dzień 1.01.2026 r.).

W perspektywie kolejnych okresów gospodarczych (za 20 i 30 lat) przewiduje się, systematyczny wzrost miąższości oraz stabilny, choć niewielki, wzrost powierzchni lasów, natomiast struktura gatunkowa ulegać będzie powolnym zmianom w kierunku zwiększania udziału gatunków liściastych.

Informacja w sprawie sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa

Uzgodniono z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Jedwabno (WOPN.611.45.2023 z dnia 23 listopada 2023 r.).

Zakres prognozy uwzględnia powyższe uzgodnienie a także wytyczne związane z jej sporządzeniem zawarte w Instrukcji Urządzania Lasu.

W Prognozie przeprowadzono analizę wpływu PUL na elementy środowiska pogrupowane w następujące obszary:

- siedliska z Załącznika I DS na obszarach Natura 2000,
 - rośliny z Załącznika II DS na obszarach Natura 2000,
 - zwierzęta z Załącznika II DS na obszarach Natura 2000,
 - ptaki z Załącznika I DP na obszarach Natura 2000,
- oraz
- rośliny objęte ochroną ścisłą na obszarach i poza obszarami Natura 2000,
 - zwierzęta objęte ochroną ścisłą na obszarach i poza obszarami Natura 2000,
 - zwierzęta (w tym ptaki) objęte ochroną strefową na obszarach i poza obszarami Natura 2000.

W każdym z rozpatrywanych obszarów nie stwierdzono negatywnego oddziaływania PUL na środowisko.

Nie zaplanowano zabiegów mogących naruszyć integralność obszarów Natura 2000.

Realizacja zaprojektowanych czynności gospodarczych nie wpłynie negatywnie na występujące ekosystemy, nie zaburzy też spójności czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych.

Wykonana zostanie mapa sytuacyjno-przeglądowa prognozy oddziaływania na środowisko w skali 1:50 000.

Program ochrony przyrody

„Program Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Jedwabno” został sporządzony w celu:

- zinwentaryzowania i zobrazowania bogactwa przyrodniczego lasów Nadleśnictwa,
- przedstawienia istniejących i potencjalnych zagrożeń lasów oraz środowiska przyrodniczego,
- ułatwienia prowadzenia gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych i w zgodzie z potrzebami społecznymi,
- ulepszania i rozwijania metod ochrony przyrody,
- umożliwiania w przyszłości analiz zmian zachodzących w środowisku przyrodniczym na omawianym terenie.

Program ochrony przyrody wykonano na podstawie „Instrukcji sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie” z 1996 r.

Opinia Zespołu Lokalnej Współpracy do ustaleń projektu planu

Zespół Lokalnej Współpracy powołany Decyzją Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie nr 60/2024 z dnia 24 lipca 2024 r. zaopiniował projekt PUL dla Nadleśnictwa Jedwabno na lata 2026-2035.

Opinia Zespołu Lokalnej Współpracy dotycząca ustaleń projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Jedwabno na lata 2026-2035

Zespół Lokalnej Współpracy (ZLW) dla Nadleśnictwa Jedwabno, został powołany w celu uczestnictwa w pracach związanych ze sporządzeniem projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Jedwabno, a także zacieśnienia wymiany informacji rozpoznania potrzeb i oczekiwań lokalnych społeczności w zakresie funkcji społecznej lasu, wyznaczania zasięgu obszarów o zwiększonej funkcji społecznej, propagowania informacji o zrównoważonej wielofunkcyjnej gospodarce leśnej oraz kształtowania świadomości przyrodniczej (ekologicznej) społeczeństwa. Dodatkowo ZLW wyraża opinię na temat projektu Planu Urządzenia Lasu (PUL) na lata 2026-2035, po zapoznaniu się z przedstawionymi założeniami oraz po przeprowadzeniu konsultacji.

Na podstawie przekazanych materiałów oraz dyskusji podczas spotkania w siedzibie nadleśnictwa w dniu 20 października 2025r. dotyczącego zagadnień związanych z projektem PUL na lata 2026-2035 Zespół Lokalnej Współpracy pozytywnie ocenia przedstawione założenia do projektu PUL dla Nadleśnictwa Jedwabno i podkreśla konieczność skupienia się na lasach o zwiększonej funkcji społecznej oraz planach niezbędnych działań gospodarczych i ochronnych zmierzających do ich bezpiecznego udostępniania.

W opinii zespołu:

- założenia do planu przewidują uwzględnienie potrzeb społecznych, w tym szlaków oraz infrastruktury turystycznej;
- założenia do planu w zakresie użytkowania rębного i przedrębного są zgodne z zasadami zrównoważonej gospodarki leśnej;
- założenia do planu uwzględniają potrzeby ochrony gatunków chronionych oraz siedlisk priorytetowych;

Projekt PUL uwzględnia zasady i standardy zarządzania lasami o szczególnym znaczeniu dla społeczeństwa oraz potrzeby rekreacyjne, a także ochronę przyrody i bioróżnorodności.

Przewodniczący

Zespołu Lokalnej Współpracy

Część A protokołu sporządził:

Część B protokołu sporządził:

Wydział Urządzania Lasu i Geomatyki RDLP
w Olsztynie

Zastępca Dyrektora
Oddziału BULiGL w Olsztynie

Zaakceptował

Naczelnik Wydziału Urządzania Lasu i Geomatyki RDLP w Olsztynie

Zatwierdził

Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie

Załącznik :

Sprawozdanie nadleśniczego Nadleśnictwa Stare Jabłonki z wykonania gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu

**REFERAT NADLEŚNICZEGO
NADLEŚNICTWA JEDWABNO
NA NARADĘ PROJEKTU PLANU**

**w związku z VI rewizją urządzenia lasu
dla Nadleśnictwa Jedwabno
na lata 2026 - 2035**

Jedwabno, 14 października 2025 roku

Spis treści

I. Dane ogólne

1. Wstęp.....	3
2. Położenie.....	4

II. Analiza gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu wraz z wnioskami na okres przyszły..... 6

1. Zmiany w stanie posiadania za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu.....	6
2. Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych na ubiegłe dziesięciolecie z ich wykonaniem.....	9
(a) w zakresie cięć rębnych i pielęgnacyjnych.....	9
(b) wylesienia na gruntach wyłączanych z produkcji	13
(c) w zakresie hodowli lasu	14
3. Ocena wpływu wykonywanych zabiegów gospodarczych na wielkość zasobów drzewnych według najważniejszych gatunków drzew w nadleśnictwie.....	24
4. Stan zdrowotny i sanitarny lasu	27
5. Rozmiar szkód w lasach powodowanych przez czynniki biotyczne, abiotyczne oraz antropogeniczne.....	28
(a) szkody powodowane przez zwierzynę w uprawach i młodnikach.....	28
(b) szkody powodowane przez pożary	35
(c) szkodliwe owady, grzyby i inne czynniki patogeniczne	36
(d) zanieczyszczenia środowiska, w tym zaśmiecanie lasu	38
(e) czynniki klimatyczne	38
6. Podstawowe wyniki z zakresu użytkowania ubocznego.....	39
(a) kierunkowe wytyczne z zakresu ubocznego użytkowania lasu.....	39
(b) charakterystyka przyrodnicza obwodów łowieckich.....	39
(c) liczebność zwierzyny na podstawie inwentaryzacji zwierząt łownych.....	41
(d) realizacja rocznych planów łowieckich za ubiegły okres gospodarczy.....	46
7. Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonanie zadań wynikających z planów ochrony	52
8. Edukacja leśna	71
9. Infrastruktura.....	72
10. Lasy nadzorowane	73
11. Wnioski wynikające z porównania powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu	74

I. Dane ogólne

1. Wstęp

Nadleśniczy Nadleśnictwa Jedwabno przedkłada referat na Naradę Projektu Planu w celu analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Jedwabno na lata 2016-2025.

Nadleśnictwo Jedwabno jest jednym z 32 Nadleśnictw wchodzących w skład Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie. Zostało utworzone w 1973 roku w wyniku połączenia dwóch Nadleśnictw Dłużek i Zimna Woda. W 1978 roku sporządzono aktualizację stanu lasów i zasobów drzewnych na podstawie której określono ściśle plany dla obu obrębów.

Nadleśnictwo Jedwabno swoim zasięgiem obejmuje zwarty kompleks leśny Puszczy Napiwodzko-Ramuckiej. Administracyjnie teren nadleśnictwa znajduje się w województwie warmińsko-mazurskim, trzech powiatach: szczycieńskim, nidzickim, olsztyńskim i siedmiu gminach: Jedwabno, Pasym, Wielbark, Olsztynek, Purda, Nidzica, Janowo. Według regionalizacji przyrodniczo-leśnej lasy nadleśnictwa usytuowane są w II Krainie Mazursko-Podlaskiej, mezoregionie Równiny Mazurskiej, a także na niewielkim fragmencie w IV Krainie Mazowiecko-Podlaskiej, mezoregionie Wzniesień Mławskich.

Gospodarkę leśną w Nadleśnictwie Jedwabno prowadzono na podstawie planu urządzenia lasu zatwierdzonego decyzją Ministra Środowiska z dnia 27 lipca 2016 roku (*zn. spr. DLP-I.611.57.2016*). W trakcie realizacji planu wydano Decyzję nr 197 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 5 grudnia 2023 roku w sprawie zwiększenia rozmiaru szacunkowego pozyskania w drzewostanach przeznaczonych do użytkowania przedrębego dla Nadleśnictwa Jedwabno na lata 2016-2025 (*zn. spr. ZU.6005.60.2023*). Aneksowanie planu podyktowane było wystąpieniem szkód powstałych od huraganowych wiatrów, powodujących w okresie realizacji planu urządzenia lasu konieczność zwiększenia pozyskania drewna (*użytków przygodnych przedrębnych*) w celu utrzymania stanu sanitarnego lasu.

Analiza gospodarki przeszłej nadleśnictwa za okres 2016-2025 została sporządzona w oparciu o § 96 Instrukcji urządzania lasu będącej załącznikiem do Zarządzenia nr 116 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia

14 grudnia 2023 roku w sprawie wprowadzenia „Instrukcji urządzania lasu” w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe (zn. spr. ZU.0210.1.2023).

Siedziba Nadleśnictwa Jedwabno znajduje się w Jedwabnie przy ul. 1 Maja 3. Nadleśniczym w analizowanym okresie był Pan Marek Trędowski.

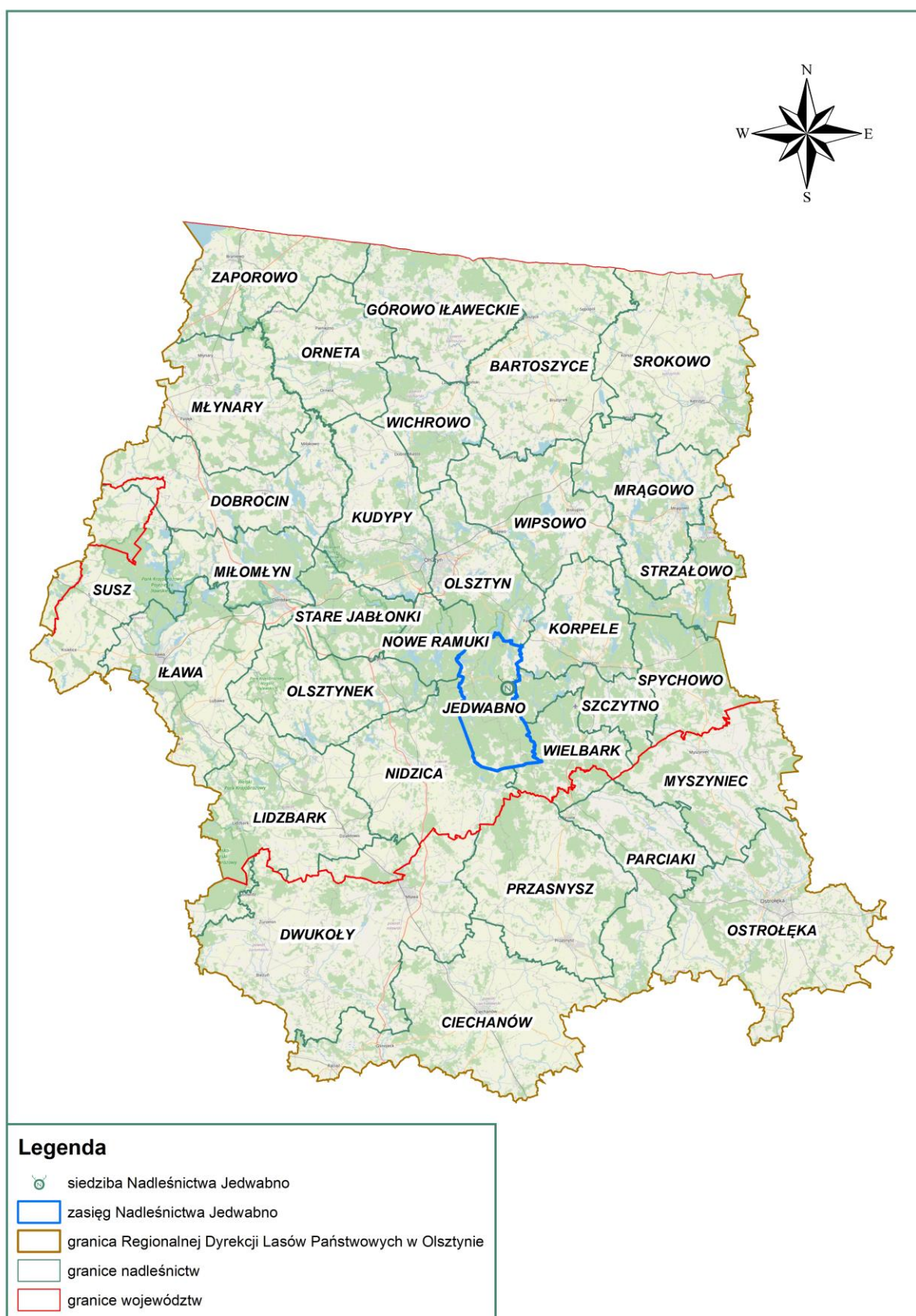
Nadleśnictwo wg stanu na 1 stycznia 2016 roku składało się z dwóch obrębów leśnych: Dłużek i Zimna Woda podzielonych na 18 leśnictw rewiowych oraz gospodarstwa szkółkarskiego. Podział na obręby leśne i leśnictwa pozostaje bez zmian. Granice zasięgu nadleśnictwa uległy zmianie i są zgodne z Zarządzeniem nr 82 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 9 sierpnia 2023 roku w sprawie zmiany Zarządzenia nr 82 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 roku w sprawie określenia zasięgu terytorialnego nadleśnictw nadzorowanych przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Olsztynie (zn. spr. GS.0141.1.2023).

2. Położenie

Administracyjnie teren Nadleśnictwa Jedwabno znajduje się w środkowej części województwa warmińsko – mazurskiego, trzech powiatach: szczycieńskim, nidzickim oraz olsztyńskim, na terenie siedmiu gmin: Jedwabno, Pasym, Wielbark, Olsztynek, Purda, Nidzica oraz Janowo. Zasięgiem obejmuje powierzchnię 365,8 km². Nadleśnictwo w 99% położone jest w jednym kompleksie leśnym.

Według Regionalizacji przyrodniczo – leśnej, lasy nadleśnictwa położone są w II Krainie Mazursko – Podlaskiej, w mezoregionach: Pojezierza Mragowskiego (II.2) – część północno-wschodnia i Puszczy Mazurskich (II.4) – pozostała część.

Umiejscowienie Nadleśnictwa Jedwabno na terenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie przedstawia poniższa rycina.

Ryc. 1. Umiejscowienie Nadleśnictwa Jedwabno na terenie RDLP Olsztyn

II. Analiza gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu wraz z wnioskami na okres przyszły

1. Zmiany w stanie posiadania za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa Jedwabno wynosi 29 590,2288 ha w tym:

- lasy razem – 28 506,3810 ha
- zadrzewienia i zakrzewienia – 3,1713 ha
- użytki rolne – 803,4134 ha
- nieużytki – 255,4500 ha
- grunty zabudowane i zurbanizowane – 0,8363 ha
- tereny komunikacyjne – 0,2261 ha
- grunty pod wodami – 19,100 ha
- tereny różne – 1,6507 ha

Zmiany w stanie posiadania za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu prezentuje poniższa tabela:

Rok	Przybyło [ha]	Ubyło [ha]	Weryfikacja powierzchni [ha]	Razem bilans [ha]
stan na 1 stycznia 2016 rok	X	X	X	29 746,3768
2016	+0,0368	-0,0363	X	29 746,3771
2017	+0,2500	-10,7094	X	29 735,9179
2018	+2,1835	X	X	29 738,1014
2019	+0,2791	-0,2142	X	29 738,1663
2020	X	X	X	29 738,1663
2021	+0,0633	-0,0018	X	29 738,2278
2022	+0,0079	X	X	29 738,2357
2023	+2,6511	-2,7417	X	29 738,1451
2024	+14,3487	-162,2666	X	29 590,2272

Rok	Przybyło [ha]	Ubyło [ha]	Weryfikacja powierzchni [ha]	Razem bilans [ha]
stan na 14 października 2025 rok	X	X	X	29 590,2272
Razem 2016-2025	+19,8204	-175,9700	X	X

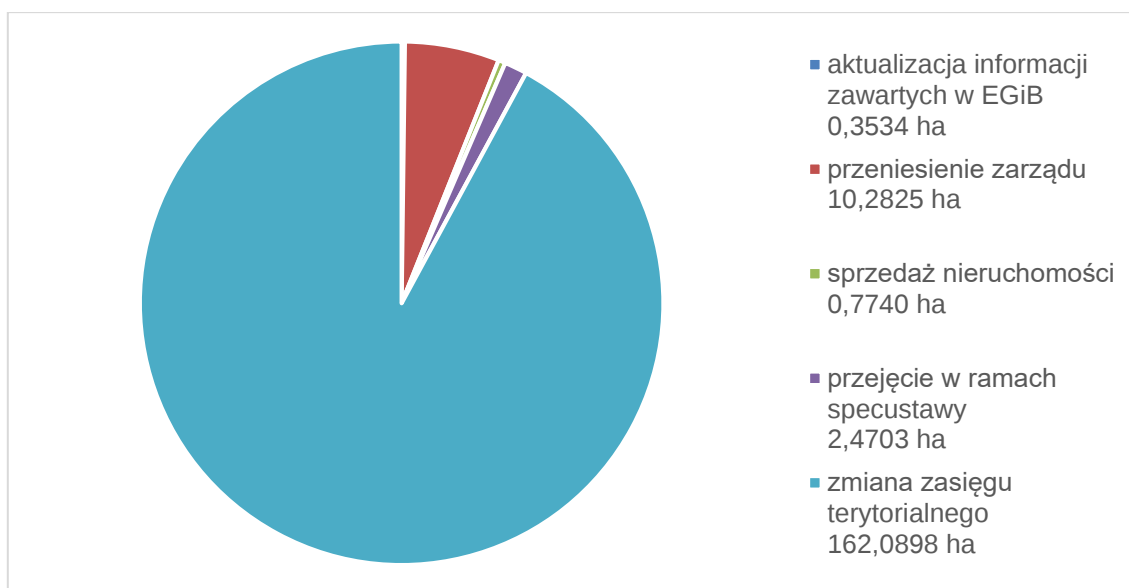
Tab. 1. Zmiany stanu posiadania

Zmiany w stanie posiadania za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu według kategorii gruntów prezentuje poniższa tabela:

Lp.	Rodzaj użytku	Stan na		Różnica
		2016	2025	
1	lasz razem	28 601,5577	28 503,3710	-98,1867
2	zadrzewienia i zakrzewienia	15,5171	3,1713	-12,3458
3	użytki rolne	834,4517	806,4218	-28,0299
4	nieużytki	262,1700	255,4500	-6,7200
5	grunty zabudowane i zurbanizowane	0,8520	0,8363	-0,0157
6	tereny komunikacyjne	0,7761	0,2261	-0,5500
7	grunty pod wodami	29,3925	19,1000	-10,2925
8	tereny różne	1,6597	1,6507	-0,0090
Razem				-156,1496

Tab. 2. Zmiany stanu posiadania według kategorii gruntów

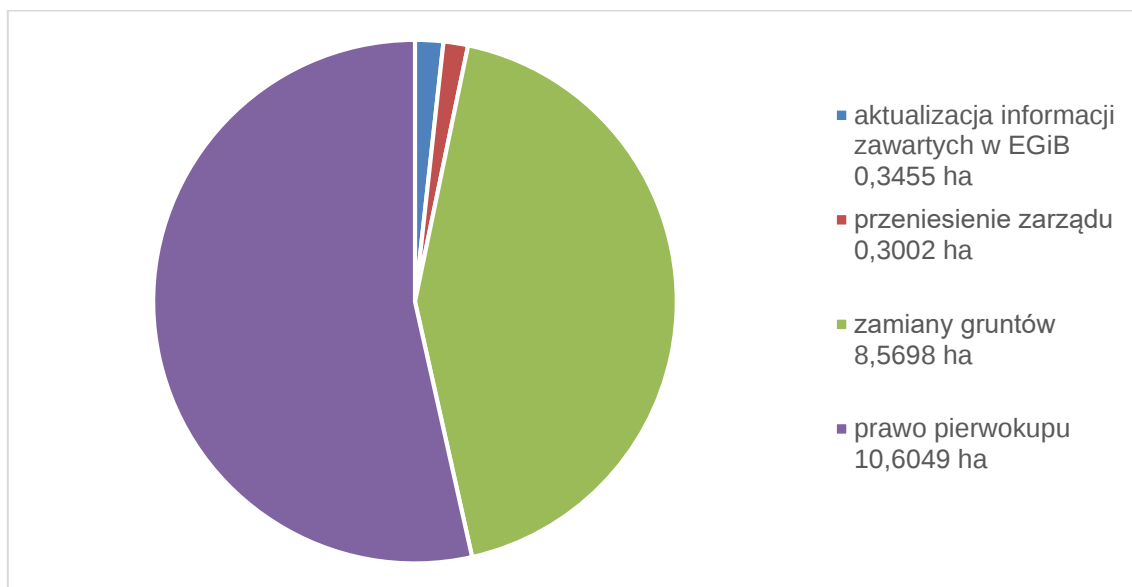
Przyczyny zmian w stanie posiadania za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu przedstawiają poniższe wykresy:

Ryc.2. Przyczyny zmian w stanie posiadania – ubyło

Za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu ze stanu posiadania ubyły grunty w wyniku:

1. aktualizacji informacji zawartych w Ewidencji Gruntów i Budynków prowadzonych przez starostwa powiatowe
2. przejścia do zasobu nieruchomości Skarbu Państwa gruntów pokrytych powierzchniowymi wodami płynącymi
3. sprzedaży nieruchomości na podstawie art. 40a ustawy z dnia 28 września 1991 roku o lasach
4. przejęcie nieruchomości na podstawie ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 roku o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych
5. Zarządzenia nr 82 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 9 sierpnia 2023 roku w sprawie zmiany zasięgów terytorialnych Nadleśnictw: Olsztyn oraz Jedwabno (*przekazanie do zasobu Nadleśnictwa Olsztyn gruntów włączonych do rezerwatu przyrody „Jezioro Košno”*)

Ryc. 3. Przyczyny zmian w stanie posiadania – przybyło

Za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu do stanu posiadania przybyły grunty w wyniku:

1. aktualizacji informacji zawartych w Ewidencji Gruntów i Budynków prowadzonych przez starostwa powiatowe
2. przejścia w zarząd nadleśnictwa gruntów sklasyfikowanych w Ewidencji Gruntów i Budynków prowadzonych przez starostwa powiatowe jako las

3. zamiany gruntów z jednostkami samorządu terytorialnego oraz osobami fizycznymi na podstawie art. 38e ustawy z dnia 28 września 1991 roku o lasach
4. skorzystanie z prawa pierwokupu na podstawie art. 37a ustawy z dnia 28 września 1991 roku o lasach

W wyniku V rewizji planu urządzenia lasu za okres 2016-2025 nie sporządzono protokołu rozbieżności. W wyniku bieżącej taksacji lasu powstał protokół rozbieżności, który został zaakceptowany przez Nadleśniczego. Większość prac ujętych w protokole zostało już zrealizowanych, a pozostałe są w trakcie.

W trakcie obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu, Nadleśnictwo Jedwabno dnia 19 października 2022 roku zawarło umowę o przekazaniu 4 757,57 ha lasów, gruntów oraz innych nieruchomości na cele związane z obronnością i bezpieczeństwem państwa.

2. Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych na ubiegłe dziesięciolecie z ich wykonaniem

(a) w zakresie cięć rębnych i pielęgnacyjnych

Rozmiar użytkowania głównego określony w Planie Urządzenia Lasu na lata 2016-2025, wraz z uwzględnieniem Decyzji Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 5 grudnia 2023 roku w sprawie zwiększenia rozmiaru pozyskania w drzewostanach do użytkowania przedrębne, wynosi 1 385 000 m³

Do końca obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu, tj. do dnia 31 grudnia 2025 roku przewiduje się pozyskanie 1 342 839 m³ grubizny, co stanowi 97% obowiązującego PUL etatu użytkowania głównego.

Struktura pozyskania łącznie według kategorii cięć przedstawia poniższa tabela:

Kategoria użytków	Plan (m³)	Wykonanie (m³)	% planu
użytki rębne	620 100	585 647	94
użytki przedrębne	764 900	757 192	99
Ogółem użytki główne	1 385 000	1 342 839	97

Tab. 3. Struktura pozyskania

Analiza użytkowania rębne – przewiduje się wykonanie cięć rębnych na powierzchni 2 179,51 ha, co stanowić będzie 100% planu, który wynosi

2 178,18 ha. W ramach cięć przewiduje się pozyskanie 585 647 m³ grubizny, to jest 94% planowanej miąższości wynoszącej 620 100 m³.

W analizowanym okresie pozyskano 3 631,64 m³ grubizny w wyniku cięć rębnych wynikających z powierzchniowych szkód i klęsk. Cięcia te wykonano na powierzchni 13,70 ha.

Wykaz powierzchni cięć sanitarnych rębnych nieobjętych planem urządzenia lasu przedstawia poniższa tabela:

Adres leśny	Rok planu	Grupa czynności	Powierzchnia [ha]	Miąższość [m ³]
07-08-1-09-368 -k -03	2016	ICK	0,50	268,88
07-08-1-09-389 -a -01	2016	ICK	0,15	43,69
07-08-1-09-390 -a -01	2016	ICK	0,45	137,86
07-08-1-09-390 -a -02	2016	ICK	1,20	334,01
07-08-1-09-390 -a -03	2016	IBK	1,43	320,71
07-08-1-09-390 -d -01	2016	IBK	1,60	304,84
07-08-1-09-390 -d -02	2016	IBK	0,22	52,16
07-08-1-09-390 -f -01	2016	IBK	0,10	34,13
07-08-1-09-390 -f -02	2016	IBK	0,18	39,98
07-08-1-09-391 -a -01	2016	IBK	0,47	141,87
07-08-1-09-391 -j -01	2016	IBK	2,40	475,47
07-08-2-15-87 -h -01	2016	ICK	0,39	127,20
07-08-2-15-87 -k -01	2016	ICK	0,70	208,92
07-08-2-15-88 -a -01	2016	ICK	0,70	218,09
07-08-2-15-88 -a -02	2016	ICK	0,21	92,12
07-08-2-15-88 -k -01	2016	ICK	0,40	139,88
07-08-2-15-88 -n -01	2016	ICK	0,60	99,48
07-08-2-15-89 -a -01	2016	ICK	0,70	235,97
07-08-2-15-89 -b -01	2016	ICK	0,40	136,04
07-08-2-15-89 -g -01	2016	ICK	0,90	220,34
Razem			13,70	3 631,64

Tab. 4. Wykaz powierzchni cięć sanitarnych rębnych

Analiza użytkowania przedrębego – struktura powierzchniowa cięć pielęgnacyjnych wg kategorii przedstawia się następująco:

Kategoria cięć	Plan [ha]	Wykonanie [ha]	% planu
czyszczenia późne z pozyskaniem	344,99	293,09	85
trzebieże	14 654,85	14 503,03	99
Ogółem	14 999,84	14 796,12	99

Tab. 5. Struktura pozyskania przedrębego

Etat użytkowania przedrębego zgodnie z przewidywanym wykonaniem do końca 2025 roku zostanie zrealizowany w 99% miąższościowo oraz 99% powierzchniowo. Niewykonanie trzebieży na powierzchni 151,82 ha dotyczy głównie drzewostanów starszych klas wieku, które nie wymagały tego zabiegu ze względów hodowlanych.

Zestawienie pozyskanego drewna za ubiegły okres według kategorii cięć i porównanie z etatem (*powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń-nawrotów-w 10-leciu, miąższość grubizny netto*) przedstawia poniższa tabela:

Rok kalendarzowy	Użytki										
	rębne				przedrębne						ogółem
	ha	m ³	przygodne	razem	czyszczenia		trzebieże		przygodne	razem	
			m ³	m ³	ha	m ³	ha	m ³	m ³	m ³	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
wykonanie za ubiegły okres wg lat											
2016	191,05	52 096,00	2 538,00	54 635,00	27,76	150,00	1 920,96	80 675,00	19 704,00	100 529,00	155 164,00
2017	235,96	60 838,00	2 155,00	62 993,00	56,26	243,00	1 518,96	55 984,00	12 001,00	68 227,00	131 221,00
2018	233,63	50 826,00	1 708,00	52 534,00	66,3	408,00	1 623,08	63 981,00	9 765,00	74 155,00	126 689,00
2019	236,43	53 902,00	2 224,00	56 126,00	74,02	385,00	1 563,25	58 575,00	10 956,00	69 915,00	126 041,00
2020	213,41	58 105,00	2 211,00	60 316,00	47,58	400,00	1 355,88	52 078,00	10 079,00	62 557,00	122 872,00
2021	228,89	56 767,00	3 390,00	60 157,00	16,65	175,00	1 298,42	50 629,00	15 180,00	65 984,00	126 140,00
2022	188,04	53 416,00	5 663,00	59 079,00	4,52	378,00	752,85	31 386,00	44 462,00	76 226,00	135 305,00
2023	211,01	55 893,00	2 131,00	58 024,00	-	231,00	1 232,10	50 658,00	16 077,00	66 966,00	124 990,00
2024	217,32	63 240,00	2 455,00	65 695,00	-	-	1 379,13	57 024,00	17 803,00	74 827,00	140 521,00
2025	223,77	53 499,00	2 590,00	56 089,00	-	-	1 858,40	80 469,00	17 338,00	97 807,00	153 896,00
Razem	2 179,51	55 8582,00	27 065,00	585 647,00	293,09	2 370,00	14 503,03	581 459,00	173 365,00	757 192,00	1 342 839,00
Etat za okres ubiegły	2178,18	620 100,00	-	620 100,00	344,99	1 440,00	146 54,85	763 460,00	-	764 900,00	1 385 000,00
% wykonania	100,00	90,00	-	94,00	85,00	165,00	99,00	76,00	-	99,00	97,00

Tab. 6. Zestawienie pozyskanego drewna za ubiegły okres

(b) wylesienia na gruntach wyłączanych z produkcji

Rok kalendarzowy	użytki z wylesień na gruntach wyłączanych z produkcji	
	pow. manipulacyjna ha	planowana miąższość grubizny m ³
1	2	3
wykonanie za ubiegły okres wg lat		
2025	2,4703	600
Razem	2,4703	600

Tab. 7. Zestawienie drewna pozyskanego w ubiegłym okresie poza etatem

Wylesienia na gruntach wyłączanych z produkcji nastąpiły na podstawie Decyzji Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr 05/23 z dnia 29 marca 2023 roku o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej dla zadania pn.: „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 598 w zakresie budowy ścieżki rowerowej od km 7+603,50 do km 31+041,90 z podziałem na zadania: zadanie 1 – budowa ścieżki rowerowej w granicach administracyjnych gminy Stawiguda miejscowość Bartąg, Zazdrość, zadanie 2 – budowa ścieżki rowerowej w granicach administracyjnych gminy Purda miejscowość Butryny, Nowa Kaletka, Zgniłocha z podziałem na etapy: Etap 1 od km 7+603.50 do km 9+694.50, Etap 2 od km 10+519.50 do km 31+041.90”. Cięcia na gruntach wyłączonych z produkcji prowadzone będą w listopadzie 2025 roku oraz nie zostaną zaliczone na poczet etatu cięć.

(c) w zakresie hodowli lasu

Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami przedstawia poniższa tabela:

Nadleśnictwo Jedwabno	Odnowienia i zalesienia					Poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszytów	Pielęgnowanie			Melioracje
	otwarte		pod osłoną					gleby	upraw	młodników	agrotechniczne
	płazowiny, halizny, zręby	grunty nieleśne	przy rębniach złożonych	posadzenia	dolesienia luk i przerzedzeń						
Powierzchnia zredukowana – ha											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
wykonanie za ubiegły okres											
Wykonanie	1 588,57	-	301,29	4,47	1,46	149,14	139,99	1 467,45	1 238,92	1 623,19	1 630,61
Plan	1 575,18	-	337,58	-	1,46	193,05	238,62	2 167,24	1 621,67	1 613,91	1 757,13
%wykonania	100,00	-	89,00	-	100,00	77,00	59,00	68,0	76,00	100,00	93,00

Tab. 8. Prace z zakresu hodowli lasu

Odnowienia i zalesienia

W latach 2016-2025 odnowienia na powierzchniach otwartych wykonano w rozmiarze 1 588,57 ha. Plan odnowień zrealizowano w 100%.

Odnowienia pod osłoną drzewostanu, tj. w rębniach złożonych wykonano w 89%. Powierzchnie po wykonanych cięciach uprzętających zostaną odnowione w następnym dziesięcioleciu.

Dolesienie luk i przerzedzeń wykonano na powierzchni 1,46 ha, tj. w 100% planu, natomiast podsadzenia produkcyjne wykonano w rozmiarze 4,47 ha. W minionym dziesięcioleciu nie planowano i nie realizowano zalesień gruntów nieleśnych i nieużytków.

Odnowienia naturalne uznano na powierzchni 573,91ha, co stanowi ponad 30% ogólnej powierzchni odnowień w analizowanym okresie. Były to głównie odnowienia sosnowe, inicjowane na powierzchniach otwartych (98%). Odnowienia naturalne podokapowe stanowiły jedynie 2%.

Uznanie odnowień naturalnych										
powierzchnia - ha										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
	20,39	46,68	80,96	148,65	88,29	52,95	53,46	23,29	29,03	30,21
Suma	573,91 ha									

Tab. 9. Prace z zakresu hodowli lasu

Poprawki i uzupełnienia

W analizowanym okresie założono 1 588,57 ha upraw na powierzchniach otwartych, w których wykonano poprawki i uzupełnienia o łącznej powierzchni 149,14 ha, co stanowiło zaledwie 9% powierzchni nowozakładanych upraw. Poprawki w odnowieniach naturalnych wykonane były na 100,47 ha, co stanowi ponad 67% wszystkich poprawek.

Plan V rewizji określał rozmiar poprawek i uzupełnień w wysokości 12% powierzchni na gruntach projektowanych do odnowień. Niższy od zakładanego wskaźnik poprawek to efekt dobrej jakości materiału sadzeniowego pochodzącego głównie ze szkółki leśnej nadleśnictwa i przygotowania gleby oraz właściwego

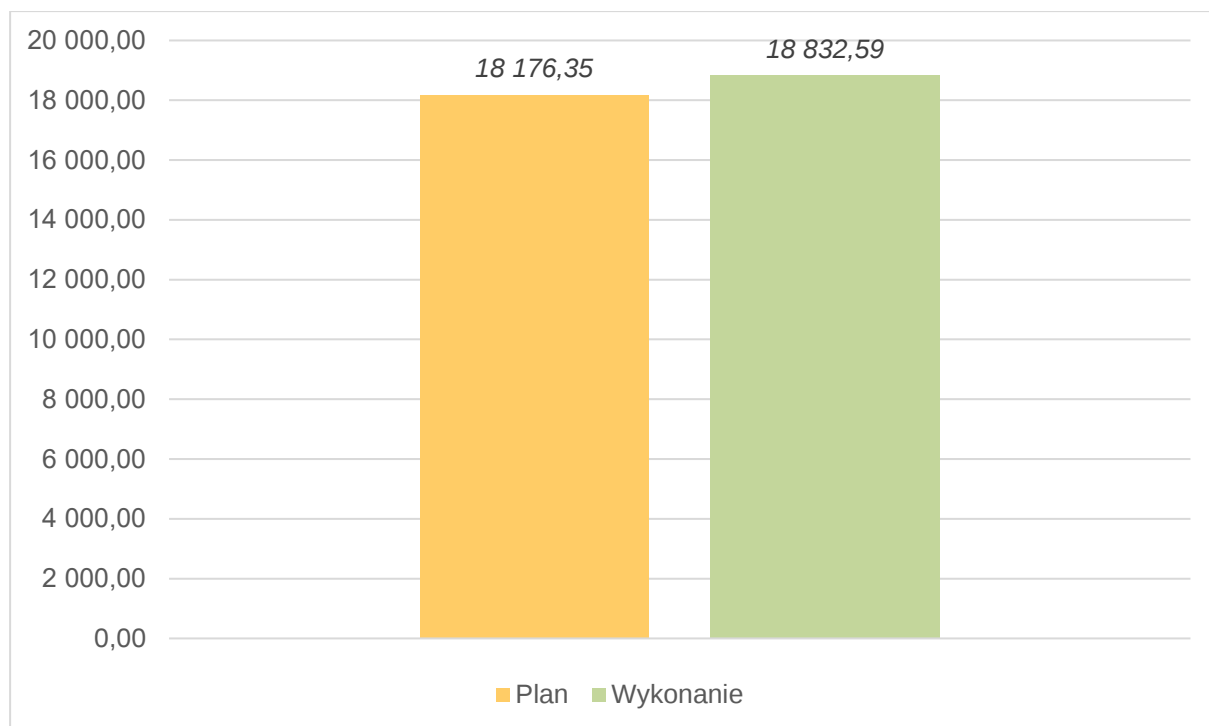
sadzenia, a także skuteczne zabezpieczenie upraw przed szkodami wyrządzanymi przez zwierzynę.

Wprowadzanie podszytów

Podszyty wprowadzono na powierzchni 139,99 ha, co stanowiło 59% planu. W ocenie nadleśnictwa, na pozostałych powierzchniach nie zachodziła taka potrzeba, gdyż w sposób naturalny pojawiły się gatunki podszytowe, które spełnią swoją rolę.

Pielęgnowanie lasu

Zabiegi pielęgnacyjne w uprawach i młodnikach (*pielęgnowanie gleby, czyszczenia wczesne, czyszczenia późne*) wykonane zostały zgodnie z potrzebami hodowlanymi. Poziom wykonania w stosunku do planu: pielęgnowania gleby (68%) oraz czyszczeń wczesnych (76%) miał bezpośredni związek z rozmiarem wykonanych odnowień. Czyszczenia późne zrealizowano w 100%. Pielęgnowanie upraw, młodników i drzewostanów zostało wykonane według planu.

Tab. 10. Pielęgnowanie upraw, młodników i drzewostanów

Nasiennictwo i selekcja

Bazę nasienną i selekcję nadleśnictwa przedstawia poniżej zamieszczona tabela:

Gospodarcze drzewostany nasienne	
Gatunek	Powierzchnia [ha]
Sosna pospolita	148,47
Dąb szypułkowy	23,52
Świerk pospolity	12,47
Olsza czarna	11,19
Buk zwyczajny	4,14
Jodła pospolita	1,31
Wyłączone drzewostany nasienne	
Gatunek	Powierzchnia [ha]
Sosna pospolita	102,42
Drzewa mateczne	
Gatunek	Liczba drzew [szt.]
Sosna pospolita	42
Źródła nasion	
Gatunek	Powierzchnia [ha]
Lipa pospolita	7,53
Grab pospolity	3,24
Klon zwyczajny	6,05
Klon jawor	0,23
Czereśnia ptasia	0,03
Uprawy pochodne	
Gatunek	Powierzchnia [ha]
Sosna pospolita	691,26
Brzoza brodawkowata	102,00
Uprawy zachowawcze	
Gatunek	Powierzchnia [ha]
Świerk pospolity	9,8

Tab. 11. Baza nasienna i selekcyjna Nadleśnictwa Jedwabno

Wyłączone drzewostany nasienne

Wyłączone drzewostany nasienne (*wyselekcjonowane źródło nasion*) zostały wyznaczone dla sosny pospolitej na powierzchni 102,42 ha. W trakcie obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu nie uległa zmianie powierzchnia wyłączonych drzewostanów nasiennych.

Gospodarcze drzewostany nasienne

Według stanu na 1 stycznia 2016 roku w nadleśnictwie wyznaczonych było 365,57 ha gospodarczych drzewostanów nasiennych (*GDN-ów ze zidentyfikowanego źródła*) dla podstawowych gatunków drzew leśnych, tj. sosna, buk pospolity, dąb szypułkowy, olsza czarna oraz świerk. Na dzień 23 października 2025 roku łączna powierzchnia GDN wynosi 201,10ha.

Drzewa mateczne

Ilość drzew matecznych (*kwalifikowalne źródło nasion*) sosny zwyczajnej w analizowanym okresie zmniejszyła się z 44 sztuk i wynosi obecnie 42 drzewa.

Źródła nasion

Na terenie nadleśnictwa na dzień 23 października 2025 roku występuje wpisanych do Krajowego Rejestru Leśnego Materiału Podstawowego, 5 źródeł nasion dla gatunków: grab pospolity, klon pospolity, klon jawor, lipa drobnolistna i czereśnia ptasia.

Uprawy pochodne

W analizowanym okresie w nadleśnictwie jest wyznaczonych 11 bloków upraw pochodnych dla sosny zwyczajnej o łącznej powierzchni 1 035,12 ha. Ogólna powierzchnia założonych w tych blokach upraw i młodników pochodnych wynosiła 646,47 ha. Stopień wypełnienia bloków na 23 października 2025 roku wynosi 62%.

Poza blokami upraw pochodnych istnieje 146,79 ha, w tym 44,79 ha sosny zwyczajnej oraz 102,00 ha brzozy brodawkowatej. W analizowanym okresie poza blokami nie założono nowych upraw pochodnych.

Uprawy zachowawcze

Powierzchnia upraw zachowawczych dla świerka pospolitego w analizowanym okresie wynosiła łącznie 9,80 ha. Jest to świerk w odmianie *istebniańskiej* obecnie w wieku 33 lat. Powierzchnie przeznaczone zostały do przebudowy w nadchodzącym 10-leciu.

Uprawa testująca WDN

W obrębie leśnym Dłużek, w leśnictwie Nowy Las zlokalizowana jest uprawa testująca potomstwo WDN sosny zwyczajnej o powierzchni 4,33 ha.

Szkółkarstwo

Nadleśnictwo Jedwabno posiada szkółkę gospodarczą „Omulew”, położoną w leśnictwie Dębowa Kępa. Powierzchnia produkcyjna szkółki wynosi 556 arów. Średniorocznie na szkółce hodowane jest około 1,5 mln dojrzałego materiału sadzeniowego. Wykorzystywany jest on w większości do prac odnowieniowych na własnym terenie oraz w sąsiednich nadleśnictwach. Są to przede wszystkim sadzonki głównych gatunków lasotwórczych: sosny, brzozy, świerka, dębu oraz domieszkowych: lipy, buka, jaworu a także licznych gatunków biocenotycznych czereśni, śliwy, jabłoni, jarzębiny itp.

W latach 2023-2024 wykonano budowę i przebudowę obiektów kubaturowych oraz obiektów niekubaturowych wraz z urządzeniami budowlanymi. Szkółka wyposażona jest obecnie w stałą deszczownię na wszystkich kwaterach, magazyn sadzonek z dwiema chłodniami i sortownią, płytę kompostową (miejsce produkcji kompostu), budynek adm.-socjalny i garażowy na sprzęt szkółkarski.

Ocenę upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych przedstawia poniższa tabela:

Typ siedliskowy lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przepadłe	Razem
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym				
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	0,4 i mniej	
		powierzchnia - ha										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
BŚW	-	745,02	37,55	-	0,55	-	-	-	-	-	-	783,12
	91T0	1,47		-	-	-	-	-	-	-	-	1,47
BMŚW	-	520,96	54,10	-	26,12	-	1,69	-	-	-	-	602,87
	91D0	1,88	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,88
	91E0	3,39	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,39
BMW	-	1,53	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,53
LMŚW	-	56,30	3,62	-	15,62	3,23	-	-	-	-	-	78,77
LMW	-	4,67	-	-	4,52	-	-	-	-	-	-	9,19
LŚW	-	1,37	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,37
OL	-	0,83	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,83
Ogółem		1 337,42	95,27	-	46,81	3,23	1,69	-	-	-	-	1 484,42

Tab. 12. Ocena upraw i młodników

Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych, odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych została przedstawiona w tabelach nr 6 oraz 7 (*odpowiednio tabele nr XI i XII Instrukcji urządzania lasu*).

Upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych, na koniec analizowanego okresu, zainwentaryzowano 1 484,42 ha. Uprawy zgodne ze składem pożądanym zajmują powierzchnię 1 432,69 ha, tj. 96,52%, a częściowo zgodne 51,73 ha, tj. 3,48%.

Nie stwierdzono upraw i młodników ze składem niezgodnym ze składem pożądanym. Ponad 93 % tych upraw ma zadrzewienie w przedziale 0,9-1,0. Upraw przepadłych nie zainwentaryzowano.

Ocenę odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Typ sied. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	BMŚW	-	DB	32,51	35,3	11
	BMW	-	DB	6,41	37,6	11
	LMŚW	-	DB	354,73	33	12
	LMŚW	9170	DB	6,62	30	12
	LMŚW	91E0	DB	3,15	30	11
	LMW	9170	DB	5,13	40	12
	LMW	-	DB	49,4	31,3	12
	LŚW	-	BK	2,36	30	12
	LŚW	9170	DB	1,89	50	12
	LŚW	-	DB	9,74	39,6	11
Razem	-	-	-	471,94	33,3	-
KDO	BŚW	-	SO	3,46	20	22
Razem	-	-	-	3,46	-	-

Tab. 13. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników

Wyszczególnienie	Typ sied. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMŚW	-	SO	26,64	93,9	11
	LMŚW	9170	SO	6,08	100	12
	LMŚW	-	SO	164,51	98	11
	LMŚW	-	MD	4,09	100	12
	LMŚW	-	ŚW	12,96	92,6	12
	LMŚW	-	BK	4,74	100	11
	LMŚW	9170	DB	3,89	30	11
	LMŚW	-	DB	125,2	75,6	11
	LMW	-	SO	5,33	100	11
	LMW	-	ŚW	8,49	84,3	22
	LMW	9170	DB	4,89	30	11
	LŚW	-	ŚW	4,68	100	11
	LŚW	-	DB	3,83	30	11
	LŚW	9170	DB	3,97	30	11
	LŚW	-	GB	4,54	90	11
	LŚW	-	LP	2,74	90	12
Razem	-	-	-	386,58	87	-
Ogółem	-	-	-	861,98	57,2	12

Tab. 13. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników (c.d.)

Drzewostanów w klasie odnowienia (KO) zainwentaryzowano 471,94 ha o przeciętnym stopniu pokrycia (zadrzewieniu) 33,3% i jakości hodowlanej odpowiednio 12. Drzewostany w klasie do odnowienia (KDO) występują na powierzchni 3,46 ha.

W wyniku inwentaryzacji odnotowano 386,58 ha upraw i młodników po rębniach złożonych o przeciętnym pokryciu 87% i jakości hodowlanej 11.

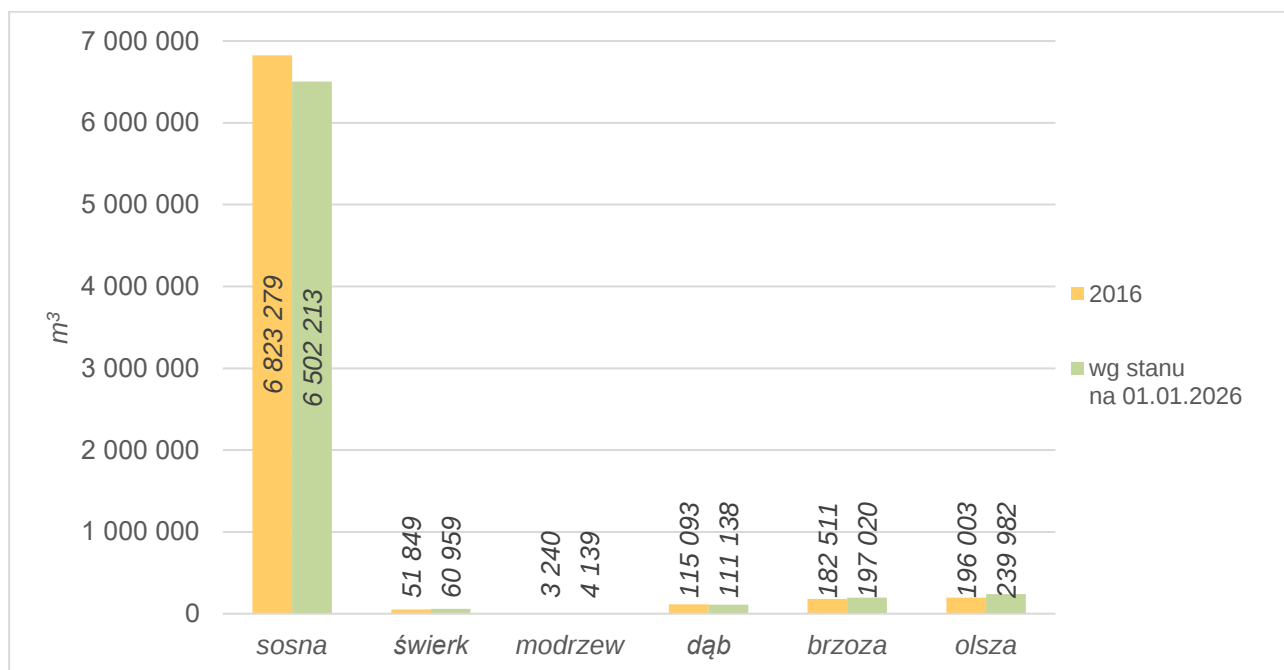
3. Ocena wpływu wykonywanych zabiegów gospodarczych na wielkość zasobów drzewnych według najważniejszych gatunków drzew w nadleśnictwie

Porównanie wielkości zasobów drzewnych dla gatunków głównych na gruntach leśnych zalesionych				
Stan na / źródło	01 stycznia 2016 rok wg BULiGL		01 stycznia 2026 rok wg BULiGL	
Gatunek panujący	pow. w ha	zasobność w m ³ /ha	pow. w ha	zasobność w m ³ /ha
	zapas w m ³		zapas w m ³	
SO	22 341,68	305,41	22 383,53	290,49
	6 823 279		6 502 213	
MD	11,25	288,00	17,35	238,56
	3 240		4 139	
ŚW	281,39	184,26	312,19	195,26
	51 849		60 959	
JD	1,31	633,59	1,32	450,76
	830		595	
BK	-	-	4,74	9,49
	-		45	
DB	368,61	312,24	485,95	228,70
	115 093		111 138	
DB.C	1,68	157,74	1,68	389,88
	265		655	
KL	-	-	2,45	287,76
	-		705	
JW	-	-	-	-
	-		-	
WZ	-	-	-	-
	-		-	

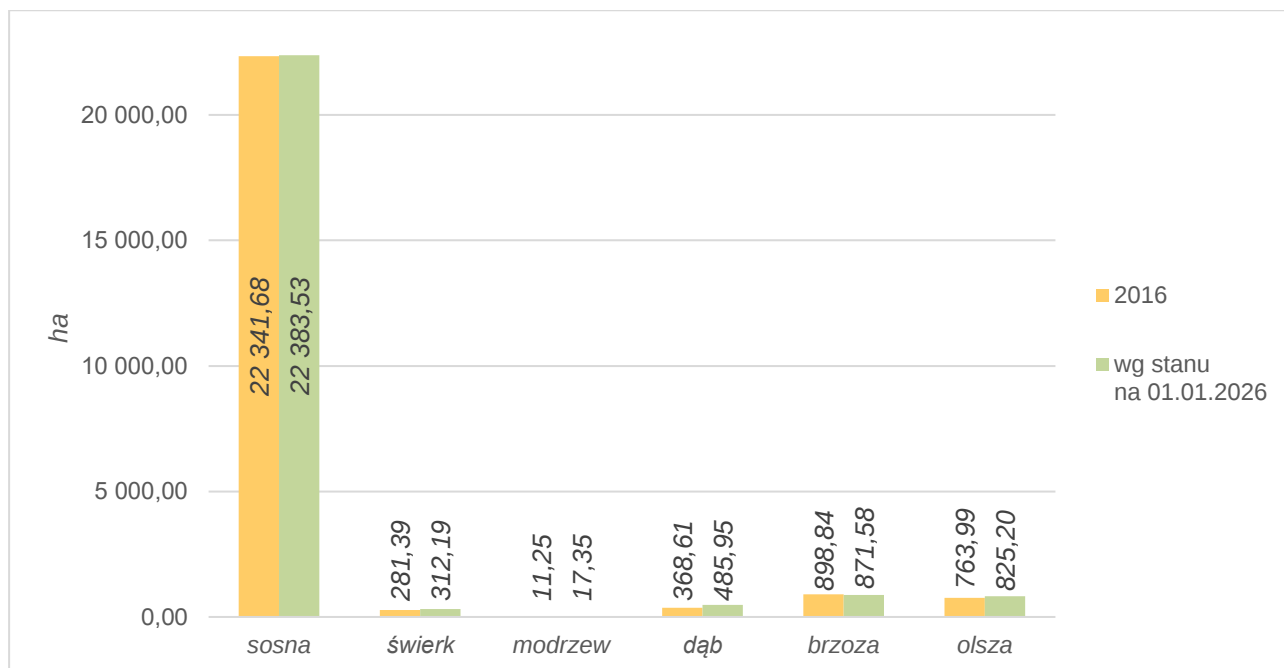
Tab. 14. Porównanie wielkości zasobów drzewnych dla gatunków głównych

Porównanie wielkości zasobów drzewnych dla gatunków głównych na gruntach leśnych zalesionych				
Stan na / źródło	01 stycznia 2016 rok wg BULiGL		01 stycznia 2026 rok wg BULiGL	
Gatunek panujący	pow. w ha	zasobność w m ³ /ha	pow. w ha	zasobność w m ³ /ha
	zapas w m ³		zapas w m ³	
JS	0,87	304,60	0,90	238,89
	265		215	
GB	3,12	299,68	8,78	203,30
	935		1 785	
BRZ	898,84	203,05	871,58	226,05
	182 511		197 020	
OL	763,99	256,55	825,20	290,82
	196 003		239 982	
OL.S	11,86	95,70	11,66	92,20
	1 135		1 075	
OS	0,78	288,46	-	-
	225		-	
LP	1,01	252,48	3,96	79,29
	255		314	
OGÓŁEM	24 686,39	298,78	24 931,29	285,62
	7 375 885,00		7 120 840,00	

Tab. 14. Porównanie wielkości zasobów drzewnych dla gatunków głównych (c.d.)

Ryc. 4. Wielkość zasobów drzewnych dla wybranych gatunków [m³]

Ryc. 5. Powierzchnia wybranych gatunków [ha]

W trakcie analizowanego dziesięciolecia w Nadleśnictwie Jedwabno powierzchnia gruntów zalesionych wzrosła o 245 ha. W tym samym czasie zasoby drzewne ogółem zmalały o 255 045 m³ brutto, tj. o 3,50%. Analogicznie zmalała też przeciętna zasobność na 1 ha z 298,78 do 285,62 m³ (4,50%). Spadek zasobów drzewnych oraz przeciętnej zasobności na 1 ha wynika między innymi z następujących zdarzeń:

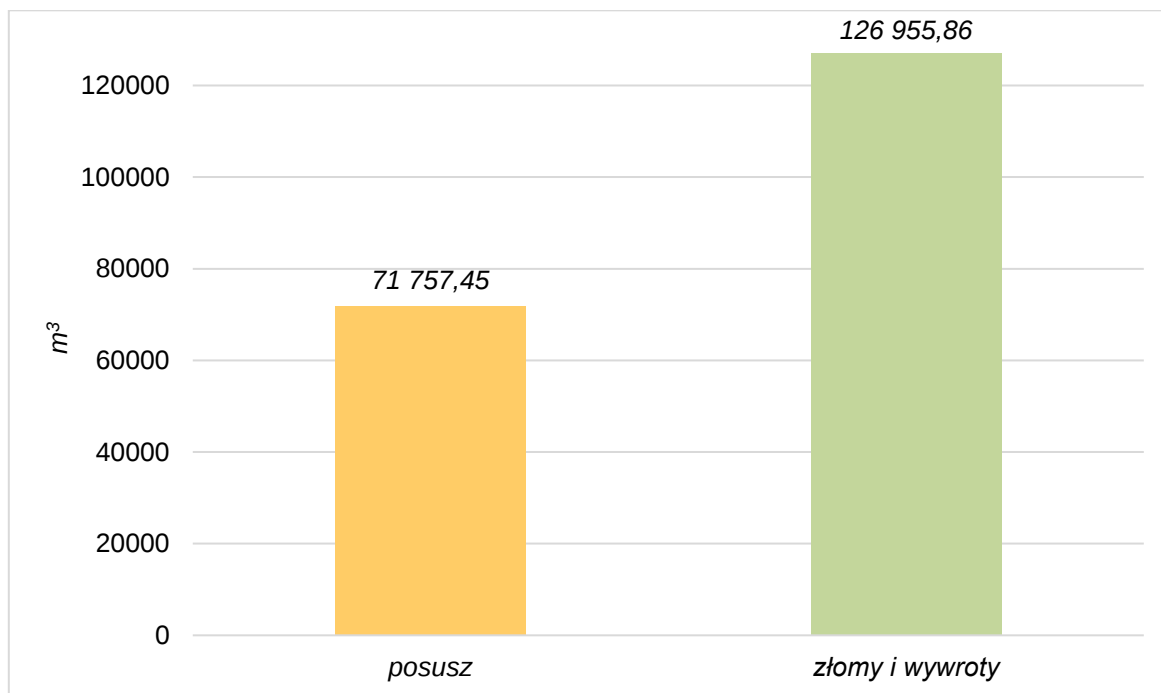
1. zmiany metody inwentaryzacji zasobów drzewnych,
2. wzrostu ilości martwego drewna o 106 293 m³ (na początku obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu wielkość martwego drewna w drzewostanach powyżej I klasy wieku wynosiła 111 315 m³, tj. 4,98 m³/ha, a na koniec 2025 roku wynosi 217 608 m³, tj. 9,78 m³/ha),
3. przekazania 162,0898 ha gruntów o zasobności 55 982 m³ do Nadleśnictwa Olsztyn.

Na początku obowiązywania planu urządzenia lasu gatunki iglaste zajmowały powierzchnię 22 636 ha, tj. 92% powierzchni zalesionej, natomiast na koniec dziesięciolecia 22 714 ha, tj. 91%. W minionym okresie zwiększyła się natomiast powierzchnia drzewostanów liściastych z 2 051 ha do 2 216 ha. Wzrost spowodowany jest trwającym procesem przebudowy drzewostanów (głównie poprzez stosowanie rębni gniazdowych), co wiąże się również ze wzrostem powierzchni drzewostanów dębowych z 368 ha do 486 ha, tj. 24%.

4. Stan zdrowotny i sanitarny lasu

W minionym okresie, każdego roku występowały szkody powodowane przez czynniki atmosferyczne. Szczególnie lata 2016, 2022 oraz 2024 to okres dużych szkód powstałych w wyniku huraganowych wiatrów. Na przestrzeni dziesięciu lat pozyskano około 126 956 m³ grubizny z wywrotów i złomów. Ponadto w analizowanym okresie systematycznie usuwano wydzielający się posusz, którego ogólne pozyskanie wyniosło 71 757 m³. Zdecydowaną przewagę stanowił posusz sosnowy (*działalność przypłaszczka granatka oraz huby korzeniowej*). Ogółem w dziesięcioleciu w wyniku szkód powodowanych przez czynniki atmosferyczne oraz działalność czynników biotycznych pozyskano 198 713 m³ grubizny.

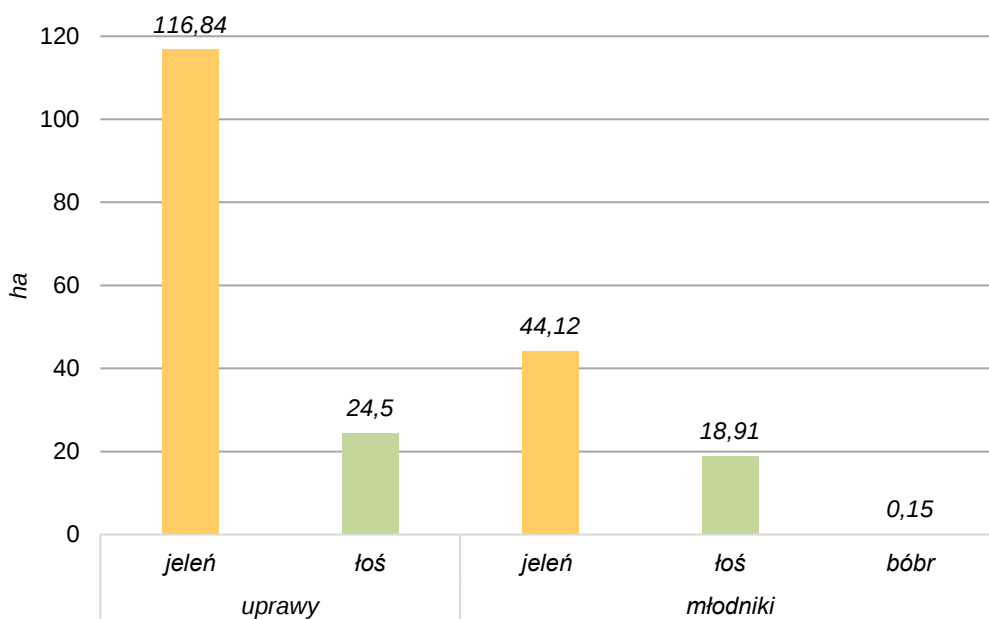
Udział posuszu, wywrotów oraz złomów w pozyskaniu ogółem wyniosło 14,15%. W ocenie nadleśnictwa bieżące i systematyczne usuwanie wywrotów i złomów oraz wydzielającego się posuszu zapobiegło nadmiernemu rozwojowi szkodników wtórnych i pozwoliło utrzymać dobry stan sanitarny lasu.

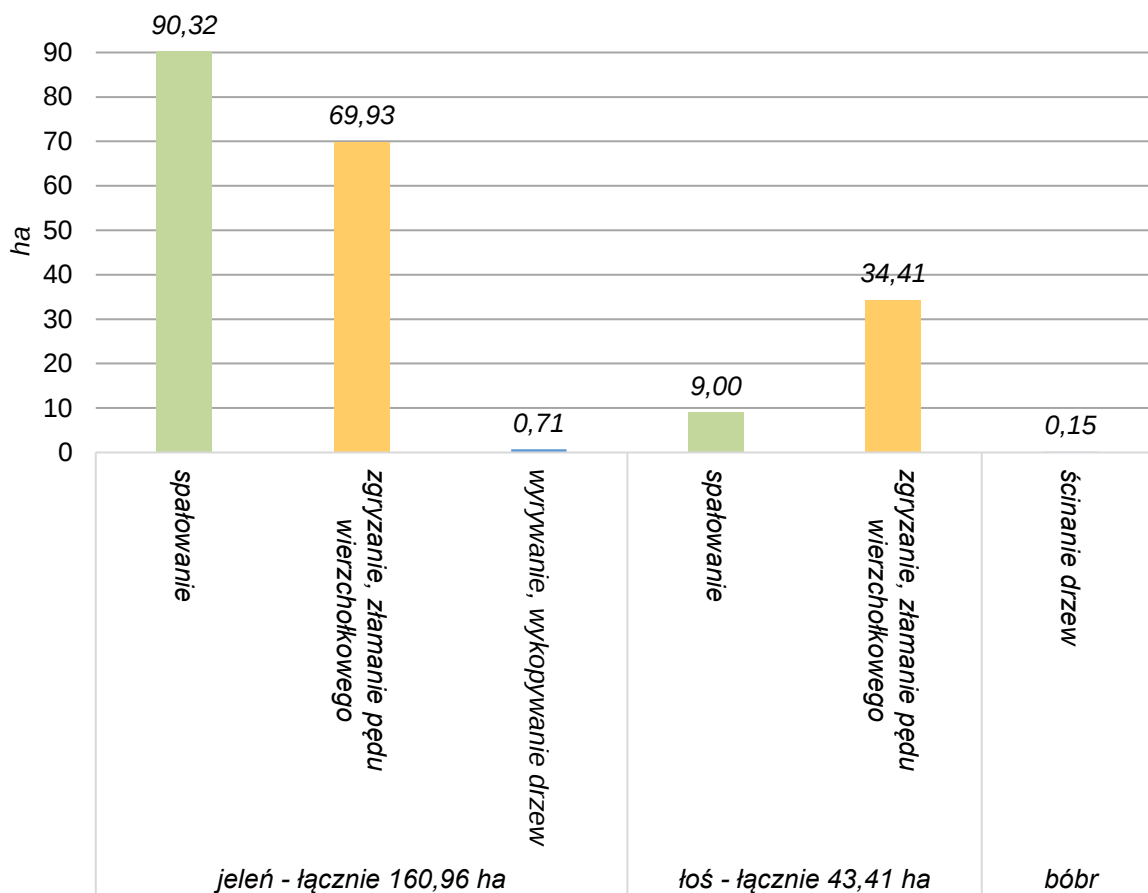
Ryc. 6. Pozyskanie posuszu, wywrotów i złomów [m³] w latach 2016-2025

5. Rozmiar szkód w lasach powodowanych przez czynniki biotyczne, abiotyczne oraz antropogeniczne

(a) szkody powodowane przez zwierzynę w uprawach i młodnikach

Ryc. 7. Szkody powodowane przez zwierzynę [ha] w 2025 roku

Ryc. 8. Rodzaj uszkodzeń upraw oraz młodników [ha] w 2025 roku

Szkody od zwierzyny występowały w uprawach w postaci zgryzania oraz wrywania drzewek, a w młodnikach w postaci spałowania i łamania pędów, na terenie całego nadleśnictwa w gospodarczo znośnym nasileniu.

Najwięcej szkód w lasach nadleśnictwa wywoływał jeleń szlachetny. Pomimo stosowania różnych metod w zabezpieczaniu upraw i młodników przed zwierzyną zainwentaryzowano w okresie obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu uszkodzenia powodowane przez ssaki w poszczególnych latach na powierzchni:

- 162,36 ha w 2016 roku
- 162,05 ha w 2017 roku
- 211,40 ha w 2018 roku
- 178,16 ha w 2019 roku
- 201,30 ha w 2020 roku
- 208,07 ha w 2021 roku
- 210,52 ha w 2022 roku
- 207,37 ha w 2023 roku
- 254,58 ha w 2024 roku

W 2025 roku odnotowano szkody wywoływane przez jelenia na powierzchni 116,84 ha upraw oraz 44,12 ha młodników. Drugim gatunkiem zwierzyny pod względem powierzchni wyrządzanych szkód był łoś, który wyrządził szkody na 24,5 ha upraw i w 18,91 ha młodników.

Najczęściej występującymi rodzajami szkód w 2025 roku było: spałowanie – 99,32 ha oraz zgryzanie i łamanie pędu wierzchołkowego – 104,34 ha.

Uprawy profilaktycznie zabezpieczano poprzez smarowanie repelentami odstraszającymi, pakułowanie, zakładanie osłonek i grodzenie. W młodnikach stosowano również repelenty i osłonki, ale także rysakowanie. Ponadto przestrzegano głównej zasady w zakresie ochrony, a mianowicie utrzymanie właściwego stanu zwierzyny.

Z długoletniej obserwacji wynika, że na zmniejszenie rozmiaru szkód można zdecydowanie wpłynąć poprzez intensyfikację pozyskania drewna z czyszczeń oraz trzebieży w okresie od grudnia do marca. Z analizy zimowego spałowania wynika, że jest ono wyraźnie mniejsze, o ile jelenie mają dostęp do świeżo powalonych drzew sosnowych, które korują często do połowy długości strzały, wliczając w to obcięte gałęzie i korony.

Adres leśny	Sprawca	Rodzaj uszkodzenia	Powierzchnia szkody [ha]
07-08-1-01- 19 –c -00	jeleń	zgryzanie złamanie	0,8
07-08-1-01- 21 –h -00	jeleń	spałowanie	2,0

Adres leśny	Sprawca	Rodzaj uszkodzenia	Powierzchnia szkody [ha]
07-08-1-01- 22 -l -00	jeleń	spalowanie	1,0
07-08-1-01- 34 -a -00	jeleń	spalowanie	1,2
07-08-1-01- 36 -b -00	jeleń	spalowanie	0,2
07-08-1-01- 36 -c -00	jeleń	spalowanie	0,6
07-08-1-01- 37 -b -00	jeleń	spalowanie	0,8
07-08-1-01- 37 -c -00	jeleń	zgryzanie złamanie	0,7
07-08-1-01- 49 -d -00	jeleń	spalowanie	0,7
07-08-1-01- 49 -m -00	jeleń	zgryzanie złamanie	0,5
07-08-1-01- 49 -r -00	jeleń	zgryzanie złamanie	0,2
07-08-1-01- 51 -d -00	jeleń	spalowanie	0,3
07-08-1-01- 52 -c -01	jeleń	zgryzanie złamanie	0,2
07-08-1-01- 52 -d -00	jeleń	zgryzanie złamanie	0,1
07-08-1-01- 53 -c -00	jeleń	spalowanie	0,7
07-08-1-01- 71 -g -01	jeleń	spalowanie	0,6
07-08-1-01- 72 -i -01	jeleń	spalowanie	0,5
07-08-1-01- 74 -b -00	jeleń	spalowanie	0,8
07-08-1-01- 75 -a -00	jeleń	zgryzanie złamanie	0,1
07-08-1-01- 75 -c -01	jeleń	zgryzanie złamanie	0,2
07-08-1-01- 92A -f -00	jeleń	spalowanie	2,2
07-08-1-01- 92C -c -00	jeleń	spalowanie	0,8
07-08-1-01- 94 -g -00	jeleń	spalowanie	0,9
07-08-1-01- 94 -h -00	jeleń	zgryzanie złamanie	1,2
07-08-1-01- 141A -d -00	jeleń	spalowanie	0,8
07-08-1-01- 394 -m -00	jeleń	zgryzanie złamanie	0,6
07-08-1-01- 394 -n -00	jeleń	zgryzanie złamanie	0,6
07-08-1-02- 6A -i -00	jeleń	zgryzanie złamanie	,05
07-08-1-02- 8 -f -01	jeleń	spalowanie	1,0
07-08-1-02- 16 -f -01	jeleń	spalowanie	0,3
07-08-1-02- 23 -j -00	jeleń	spalowanie	1,0
07-08-1-02- 30A -c -00	jeleń	spalowanie	1,0
07-08-1-02- 31 -a -01	jeleń	spalowanie	1,0
07-08-1-02- 32 -f -01	jeleń	zgryzanie złamanie	0,5
07-08-1-02- 32 -h -00	jeleń	spalowanie	0,5

Tab. 15. Wykaz powierzchni uszkodzonych ujętych w SILP według stanu na dzień 30 maja 2025 roku

Adres leśny	Sprawca	Rodzaj uszkodzenia	Powierzchnia szkody [ha]
07-08-1-02- 39 -b -00	jeleń	spalowanie	1,0
07-08-1-02- 39 -d -00	jeleń	spalowanie	0,5
07-08-1-02- 40 -b -00	jeleń	spalowanie	1,0
07-08-1-02- 40 -k -00	jeleń	spalowanie	1,0
07-08-1-02- 43 -a -01	jeleń	zgryzanie złamanie	1,5
07-08-1-02- 45 -a -00	jeleń	zgryzanie złamanie	0,8
07-08-1-02- 56 -g -01	jeleń	spalowanie	1,0
07-08-1-02- 59 -f -00	jeleń	spalowanie	0,7
07-08-1-02- 60 -i -00	jeleń	spalowanie	0,87
07-08-1-02- 60 -j -99	jeleń	spalowanie	3,0
07-08-1-02- 61 -g -00	jeleń	spalowanie	1,0
07-08-1-02- 76 -b -01	jeleń	zgryzanie złamanie	1,0
07-08-1-02- 77 -j -00	jeleń	spalowanie	1,0
07-08-1-02- 78 -g -00	jeleń	spalowanie	1,0
07-08-1-02- 78 -h -00	jeleń	zgryzanie złamanie	1,0
07-08-1-02- 81 -d -00	jeleń	spalowanie	1,0
07-08-1-02- 81 -f -01	jeleń	zgryzanie złamanie	1,0
07-08-1-02- 82 -d -01	jeleń	spalowanie	1,3
07-08-1-02- 99 -i -00	jeleń	spalowanie	0,7
07-08-1-02- 100 -a -00	jeleń	zgryzanie złamanie	0,5
07-08-1-02- 103 -a -01	jeleń	zgryzanie złamanie	1,0
07-08-1-03- 33 -h -00	jeleń	zgryzanie złamanie	0,75
07-08-1-03- 48 -b -00	jeleń	spalowanie	0,45
07-08-1-03- 63 -a -01	jeleń	zgryzanie złamanie	0,2
07-08-1-03- 63 -a -02	jeleń	zgryzanie złamanie	0,2
07-08-1-03- 63 -h -01	jeleń	zgryzanie złamanie	0,65
07-08-1-03- 64 -b -00	jeleń	spalowanie	0,25
07-08-1-03- 65 -b -00	jeleń	spalowanie	1,6
07-08-1-03- 66 -d -01	jeleń	zgryzanie złamanie	0,75
07-08-1-03- 83 -c -00	jeleń	spalowanie	0,35
07-08-1-03- 83 -d -01	jeleń	zgryzanie złamanie	2,1
07-08-1-03- 84 -c -00	jeleń	spalowanie	0,5

Tab. 15. Wykaz powierzchni uszkodzonych ujętych w SILP według stanu na dzień 30 maja 2025 roku
(c.d.)

Adres leśny	Sprawca	Rodzaj uszkodzenia	Powierzchnia szkody [ha]
07-08-1-03- 85 -i -00	jeleń	spalowanie	0,9
07-08-1-03- 427 -b -01	jeleń	zgryzanie złamanie	0,3
07-08-1-04- 137 -f -00	jeleń	spalowanie	2,21
07-08-1-04- 158 -j -00	jeleń	zgryzanie złamanie	1,98
07-08-1-04- 160 -g -00	jeleń	zgryzanie złamanie	0,73
07-08-1-04- 160 -h -00	jeleń	spalowanie	0,66
07-08-1-04- 162 -c -00	jeleń	zgryzanie złamanie	2,82
07-08-1-04- 173 -h -00	jeleń	spalowanie	0,58
07-08-1-04- 173 -k -00	jeleń	wyrywanie wykopywanie	0,71
07-08-1-04- 174 -b -00	jeleń	zgryzanie złamanie	1,15
07-08-1-04- 193 -m -00	jeleń	spalowanie	0,39
07-08-1-04- 218 -h -01	jeleń	zgryzanie złamanie	0,85
07-08-1-05- 238 -d -00	jeleń	spalowanie	2,6
07-08-1-05- 238 -f -00	jeleń	zgryzanie złamanie	2,7
07-08-1-05- 240 -g -01	jeleń	zgryzanie złamanie	0,2
07-08-1-05- 243 -h -00	jeleń	spalowanie	2,2
07-08-1-05- 305 -d -00	jeleń	spalowanie	2,5
07-08-1-05- 305 -f -00	jeleń	zgryzanie złamanie	2,5
07-08-1-05- 306 -i -01	jeleń	spalowanie	1,8
07-08-1-05- 307 -g -01	jeleń	spalowanie	1,3
07-08-1-05- 307 -h -01	jeleń	spalowanie	0,2
07-08-1-05- 308 -h -00	jeleń	zgryzanie złamanie	1,0
07-08-1-05- 308 -k -01	jeleń	zgryzanie złamanie	1,7
07-08-1-05- 325 -a -00	jeleń	spalowanie	2,5
07-08-1-05- 325 -b -00	jeleń	zgryzanie złamanie	2,7
07-08-1-05- 327 f -00	jeleń	spalowanie	2,5
07-08-1-05- 327A -c -00	jeleń	zgryzanie złamanie	2,5
07-08-1-06- 199 -c -00	jeleń	zgryzanie złamanie	0,1
07-08-1-06- 272 -c -00	jeleń	zgryzanie złamanie	0,1
07-08-1-07- 167 -f -00	jeleń	spalowanie	2,0
07-08-1-07- 168 -f -00	jeleń	spalowanie	2,0
07-08-1-07- 169 -b -01	jeleń	spalowanie	1,0

Tab. 15. Wykaz powierzchni uszkodzonych ujętych w SILP według stanu na dzień 30 maja 2025 roku
(c.d.)

Adres leśny	Sprawca	Rodzaj uszkodzenia	Powierzchnia szkody [ha]
07-08-1-07- 169 -g -01	jeleń	spalowanie	1,2
07-08-1-07- 170 -g -01	jeleń	spalowanie	2,2
07-08-1-07- 208 -k -00	jeleń	zgryzanie złamanie	1,24
07-08-1-07- 210 -f -00	jeleń	zgryzanie złamanie	2,0
07-08-1-07- 234 -f -00	jeleń	zgryzanie złamanie	0,55
07-08-1-08- 311 -h -00	bóbr	ścinanie drzew	0,15
07-08-1-08- 311 -g -00	jeleń	zgryzanie złamanie	0,2
07-08-1-09- 342 -h 00	łoś	zgryzanie złamanie	0,31
07-08-1-09- 369 -f -00	łoś	zgryzanie złamanie	0,46
07-08-1-09- 375 -h -00	łoś	zgryzanie złamanie	1,2
07-08-1-09- 388 -d -00	jeleń	spalowanie	1,0
07-08-1-09- 390 -a -01	łoś	zgryzanie złamanie	0,51
07-08-1-09- 390 -a -03	łoś	zgryzanie złamanie	0,75
07-08-2-10- 6 -k -00	jeleń	zgryzanie złamanie	0,7
07-08-2-10- 13 -h -00	jeleń	spalowanie	1,13
07-08-2-10- 17 -d -00	łoś	zgryzanie złamanie	1,37
07-08-2-10- 47 -h -00	jeleń	zgryzanie złamanie	0,25
07-08-2-10- 71 -h -00	jeleń	zgryzanie złamanie	0,45
07-08-2-11- 133 -c -00	łoś	zgryzanie złamanie	0,15
07-08-2-13- 275 -b -00	jeleń	zgryzanie złamanie	1,16
07-08-2-13- 280 -a -01	jeleń	zgryzanie złamanie	2,4
07-08-2-13- 306 -c -00	jeleń	zgryzanie złamanie	0,9
07-08-2-13- 308 -d -00	jeleń	zgryzanie złamanie	1,33
07-08-2-15- 88 -a -01	łoś	zgryzanie złamanie	0,3
07-08-2-15- 88 -a -02	łoś	zgryzanie złamanie	0,1
07-08-2-15- 88 -k -01	łoś	zgryzanie złamanie	0,15
07-08-2-15- 153 -f -00	jeleń	spalowanie	3,0
07-08-2-15- 153 -g -00	łoś	zgryzanie złamanie	1,3
07-08-2-16- 58 -b -01	jeleń	zgryzanie złamanie	2,28
07-08-2-16- 59 -k -00	łoś	zgryzanie złamanie	1,66
07-08-2-16- 81 -f -00	jeleń	zgryzanie złamanie	0,69
07-08-2-16- 84 -h -00	jeleń	zgryzanie złamanie	2,16

Tab. 15. Wykaz powierzchni uszkodzonych ujętych w SILP według stanu na dzień 30 maja 2025 roku
(c.d.)

Adres leśny	Sprawca	Rodzaj uszkodzenia	Powierzchnia szkody [ha]
07-08-2-16- 86 -I -01	jeleń	zgryzanie złamanie	2,95
07-08-2-16- 109 -g -01	jeleń	zgryzanie złamanie	1,26
07-08-2-16- 115- b -00	łoś	zgryzanie złamanie	2,81
07-08-2-16- 115 -c -01	jeleń	zgryzanie złamanie	2,53
07-08-2-16- 116 -a -01	jeleń	zgryzanie złamanie	2,12
07-08-2-16- 117 -d -01	jeleń	zgryzanie złamanie	1,54
07-08-2-16- 118 -c -00	łoś	zgryzanie złamanie	2,53
07-08-2-16- 143 -d -01	jeleń	zgryzanie złamanie	2,28
07-08-2-16- 148 -I -00	łoś	zgryzanie złamanie	1,8
07-08-2-16- 150 -d -00	jeleń	spalowanie	2,6
07-08-2-16- 151 -c -00	łoś	zgryzanie złamanie	2,8
07-08-2-16- 152 -f -00	łoś	zgryzanie złamanie	3,14
07-08-2-16- 175 -b -01	jeleń	zgryzanie złamanie	1,26
07-08-2-16- 177 -b -00	łoś	zgryzanie złamanie	1,79
07-08-2-16- 181 -d -00	łoś	zgryzanie złamanie	2,72
07-08-2-16- 182 -g -00	łoś	zgryzanie złamanie	11,36
07-08-2-16- 183 -d -01	łoś	zgryzanie złamanie	1,77
07-08-2-16- 218 -c -01	łoś	zgryzanie złamanie	1,95
07-08-2-16- 218 -d -01	łoś	zgryzanie złamanie	0,38
07-08-2-18- 427 -d -00	łoś	spalowanie	1,2
07-08-2-18- 582 -c -01	łoś	spalowanie	1,0
07-08-2-19- 382 -d -00	łoś	spalowanie	1,0
07-08-2-19- 383 -I -00	jeleń	spalowanie	1,9
07-08-2-19- 385 -f -00	łoś	spalowanie	0,9
07-08-2-19- 386 -f -00	jeleń	spalowanie	1,1
07-08-2-19- 386 -g -00	jeleń	spalowanie	1,8
07-08-2-19- 421 -d -00	łoś	spalowanie	2,3
07-08-2-19- 425 -c -00	łoś	spalowanie	2,6
07-08-2-19- 459 -d -01	łoś	zgryzanie złamanie	1,3
07-08-2-19- 510 -c -00	jeleń	spalowanie	1,5
07-08-2-19- 540 -c -00	jeleń	zgryzanie złamanie	0,7
07-08-2-19- 571 -d -00	jeleń	spalowanie	0,8

Tab. 15. Wykaz powierzchni uszkodzonych ujętych w SILP według stanu na dzień 30 maja 2025 roku
(c.d.)

Adres leśny	Sprawca	Rodzaj uszkodzenia	Powierzchnia szkody [ha]
07-08-2-19- 571 -h -00	Jeleń	spalowanie	0,3
07-08-2-19- 595 -i -00	Jeleń	spalowanie	2,5
07-08-2-19- 596 -h -00	Jeleń	spalowanie	1,3
07-08-2-19- 597 -l -00	Jeleń	spalowanie	1,2
07-08-2-19- 598 -d -00	Jeleń	spalowanie	1,5
07-08-2-19- 618 -d -00	Jeleń	spalowanie	2,9

Tab. 15. Wykaz powierzchni uszkodzonych ujętych w SILP według stanu na dzień 30 maja 2025 roku (c.d.)

(b) szkody powodowane przez pożary

W latach 2016-2025 na terenie Nadleśnictwa miało miejsce 12 pożarów na łącznej powierzchni 1,65 ha.

Rok	Leśnictwo	Adres leśny	Powierzchnia pożaru [ha]	Rodzaj pożaru	Przyczyna pożaru
2016	Jedwabno	07-08-1-06-400-g-99	0,01	pokrywy gleby	nieznana
	Rutka	07-08-1-01-399-c-00	0,40	pokrywy gleby	nieznana
2017	Butryny	07-08-1-03-86-l-00	0,01	podpowierzchniowy	nieznana
		07-08-1-03-90-g-00	0,01	pojedynczego drzewa	wyładowanie atmosferyczne
2019	Jagorzewo	07-08-2-18-535-f-00	0,09	pokrywy gleby	nieznana
	Trzęsawisko	07-08-1-04-160-i-00	0,02	pokrywy gleby	papierosy
2020	Nowy Las	07-08-1-09-373-c-00	0,01	pokrywy gleby	nieznana
2023	Trzęsawisko	07-08-1-04-156-c-00	0,01	pokrywy gleby	transport drogowy
	Grobka	07-08-1-05-243-g-00	0,55	całkowity	nieznana
		07-08-1-05-243-h-00	0,50		
	Jedwabno	07-08-1-06-164-i-00	0,01	pokrywy gleby	rekreacja
2024	Łowne Jezioro	07-08-1-02-60-a-00	0,03	pokrywy gleby	gorące popioły
Razem			1,65		

Tab. 16. Pożary na terenie nadleśnictwa w latach 2016-2025

Nadleśnictwo Jedwabno zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 roku w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów zaliczone zostało od 1 stycznia 2016 roku do III kategorii zagrożenia pożarowego.

Największe zagrożenie pożarowe występuje w okresie wiosenno-letnim. Sprzyjają temu wiosenne wypalanie traw, niska wilgotność ściółki oraz wysokie temperatury powietrza, a także wzmożony ruch turystyczny.

System obserwacyjny w Nadleśnictwie Jedwabno oparty jest na systemie SmokeD Alerts wykorzystując kamery umieszczone na dwóch wieżach obserwacyjnych w leśnictwach Jedwabno i Złota Góra. W okresie najwyższego zagrożenia pożarowego uruchamiane są patrole lotnicze oraz naziemne. W okresie akcji bezpośredniej w siedzibie Nadleśnictwa Szczytno uruchamiany jest Punkt Alarmowo-Dyspozycyjny, stanowiący punkt łączności pomiędzy wszystkimi elementami zabezpieczenia przeciwpożarowego określonymi dokumentem: *„Sposób postępowania na wypadek powstania pożaru lasu dla Nadleśnictwa Jedwabno”*. Dokument ten jest corocznie aktualizowany oraz uzgadniany z właściwymi Komendami Powiatowymi Państwowej Straży Pożarnej.

Elementami zabezpieczenia pożarowego są również bazy sprzętu przeciwpożarowego oraz punkty czerpania wody. Na terenie nadleśnictwa funkcjonuje również sieć dojazdów pożarowych. Nadleśnictwo współpracuje także z jednostkami Ochotniczej Straży Pożarnej. Jednostki te są dobrze wyposażone, co wpływa pozytywnie na efektywność ich działań.

(c) szkodliwe owady, grzyby i inne czynniki patogeniczne

Występujące w ostatnich latach zmiany klimatyczne mają istotny wpływ na ogólną kondycję drzewostanów poprzez zwiększenie podatności na żerowanie owadów, szkody od mikrobiologicznych patogenów oraz rozwój szkodników i chorób drzew.

Najistotniejszym szkodnikiem pierwotnym występującym na terenie nadleśnictwa jest brudnica mniszka. Zwalczanie opiera się głównie o prognozykę. W pułapkach feromonowych odławiane są samce motyla, a samice liczone są na drzewach stojących. W przypadku dużej liczebności motyli w sezonie letnim, stosuje się wiosną dodatkowe kontrole liczebności gąsienic na opaskach lepowych oraz stosach kontrolnych, a także zabiegi agrolotnicze. W 2018 roku wykonano oprysk mikrobiologicznym insektycydem na 1 643,94 ha, a w kolejnym roku opryskano 3 453,28 ha.

Innymi szkodnikami pierwotnymi są poproch cetyniak, strzygonia choinówka, zawisak borowiec, barczatka sosnówka, osnuja gwiaździsta oraz boreczniki.

Ograniczanie szkód wyrządzanych przez ww. owady sprowadza się obecnie do kontroli ich liczebności podczas jesiennych poszukiwań szkodników pierwotnych sosny. Innym owadem żerującym na aparacie asymilacyjnym jest zwójka zieloneczka. Jej liczebność kontroluje się w pułapkach feromonowych.

Najgroźniejszym szkodnikiem wtórnym w nadleśnictwie jest kornik drukarz, prowadzący corocznie do zamierania znacznej ilości świerka. Do metod walki ze szkodnikiem zalicza się kontrolę liczebności oraz odłów chrząszcza w pułapkach feromonowych i klasycznych, niszczenie pozostałości drzewnych powstałych w procesie pozyskania, korowanie surowca oraz zabezpieczanie drewna stosowego folią.

W ostatnich latach odnotowuje się coraz częściej szkody wyrządzane przez kornika ostrozębnego. Istotne znaczenie gospodarcze mają też przypląszczek granatek oraz cetyńce.

W 2018 oraz 2019 roku na powierzchni 4,22 ha stwierdzono zamieranie sosny w wyniku żeru smolika znaczonego. W związku z powyższym dokonano obserwacji liczebności szkodnika na wałkach pułapkowych, a także wrywania i palenia zasiedlonych drzewek.

W celu utrzymania prawidłowego stanu sanitarnego lasu stosuje się szybkie usuwanie złomów, wywrotów oraz posuszu. W latach 2016-2025 pozyskano łącznie 198 713,91 m³ drewna w ramach cięć przygodnych, co stanowiło 8,66 % miąższości w 10-leciu. Największy udział miało drewno sosnowe, którego pozyskano 134 029,83 m³. Drugim gatunkiem pod względem wielkości pozyskania był świerk, którego usunięto z przyczyn sanitarnych 43 269,05 m³, co stanowiło 25,87 % całego pozyskanego drewna świerkowego.

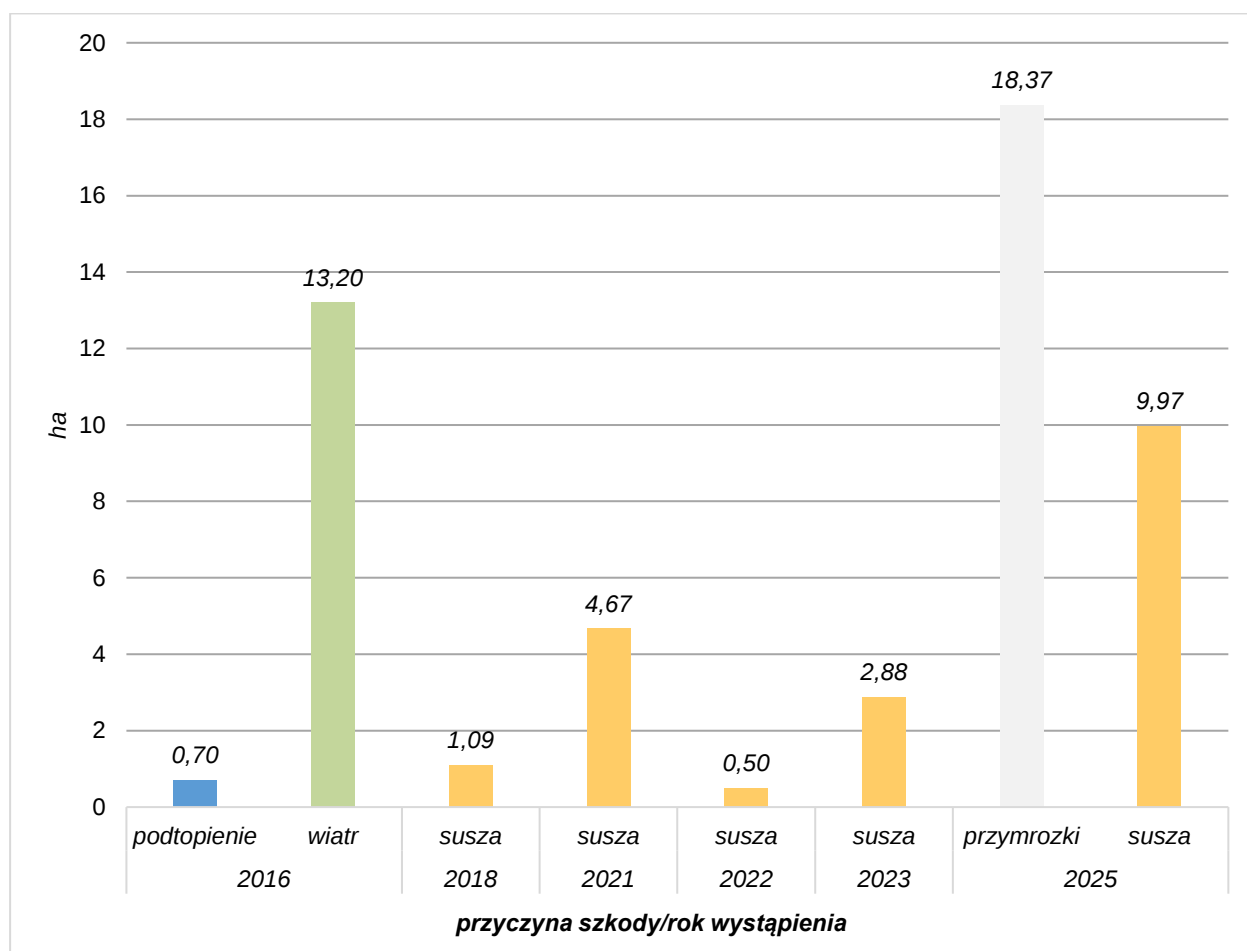
W lasach nadleśnictwa, szczególnie na gruntach porolnych występuje korzeniowiec sosnowy prowadzący do przerzedzenia oraz osłabienia drzewostanów. Do metod ograniczania rozprzestrzeniania tej choroby zalicza się zabezpieczanie pniaków po ścinie biopreparatami zawierającymi grzybnie *Phlebiopsis gigantea*, mającą prowadzić do szybszego rozkładu pni. W okresie obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu wykonano ten zabieg na łącznej powierzchni 236,97 ha.

Kolejną chorobą jest opieńkowa zgnilizna korzeni. W ramach walki z patogenem wyszukiwano, usuwano i niszczone porażone drzewka na łącznej powierzchni 31,91 ha.

(d) zanieczyszczenia środowiska, w tym zaśmiecanie lasu

Zanieczyszczenia powietrza nie należą do zagrożeń, które mają istotny wpływ na stan zdrowotny drzewostanów nadleśnictwa. Problem natomiast stanowi zaśmiecanie lasów przez lokalnych mieszkańców oraz turystów. W ostatnich latach zebrano 813,9 m³ śmieci oraz odnotowano 3 przypadki porzucenia znacznej ilości odpadów na terenie leśnym.

(e) czynniki klimatyczne

Ryc. 9. Rodzaj oraz rozmiar szkód abiotycznych

W Nadleśnictwie Jedwabno, w obecnej rewizji planu urządzenia lasu odnotowano szkody w wyniku podtopień na 0,70 ha, przymrozków na 18,37 ha, susz 19,11 ha oraz wiatrów 13,20 ha. W trakcie obowiązywania dotychczasowego planu

urządzenia lasu odnotowano huraganowe wiatry, w wyniku których powstały wywroty i złomy w ilości 126 956 m³ drewna.

6. Podstawowe wyniki z zakresu użytkowania ubocznego

(a) kierunkowe wytyczne z zakresu ubocznego użytkowania lasu

Ze względu na brak plantacji choinkowych, rozmiar pozyskania choinek oraz stroiszu utrzymuje się stale na niewielkim poziomie wynoszącym średnio około 150 sztuk choinek rocznie.

Nadleśnictwo Jedwabno w minionym dziesięcioleciu nie udostępniało lasów do przemysłowego zbioru runa leśnego.

W trakcie obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu Nadleśnictwo Jedwabno prowadziło gospodarkę łąkowo-rolną na powierzchni około 160 ha zlokalizowanej na terenie Ośrodka Hodowli Zwierzyny „Jedwabno”.

(b) charakterystyka przyrodnicza obwodów łowieckich

Nadleśnictwo Jedwabno należy do Rejonu Hodowlanego nr 7 „Napiwodzko-Ramucki”, który tworzą następujące Nadleśnictwa: Nidzica, Jedwabno, Nowe Ramuki oraz Olsztyn. Nadleśnictwo Jedwabno, prowadzi samodzielnie gospodarkę łowiecką w wyłączonym obwodzie nr 297 (Ośrodek Hodowli Zwierzyny „Jedwabno”).

W granicach administracyjnych nadleśnictwa znajduje się 14 obwodów łowieckich lub ich części. Bezpośredni nadzór na gospodarką łowiecką nadleśnictwo prowadzi wobec 5 obwodów łowieckich o następującej charakterystyce przyrodniczej:

1. **obwód łowiecki nr 267** dzierżawiony przez Wojskowe Koło Łowieckie „Łoś” – obwód leśny, kategoria: średnia, powierzchnia ogólna obwodu łowieckiego wynosi 9 200,88 ha, z czego powierzchnia gruntów leśnych 6 390,00 ha, procent powierzchni leśnej: 69,4%, powierzchnia wyłączona 381,00 ha.
2. **obwód łowiecki nr 297** wyłączony z dzierżawienia, tj. Ośrodek Hodowli Zwierzyny „Jedwabno” – obwód leśny, kategoria: średnia, powierzchnia ogólna obwodu łowieckiego wynosi 7 435,14 ha, z czego powierzchnia gruntów leśnych 5 539,21 ha, procent powierzchni leśnej: 74,5%, powierzchnia wyłączona 136,29 ha.

3. **obwód łowiecki nr 298** dzierżawiony przez Wojskowe Koło Łowieckie „Dziczy Jar” – obwód leśny, kategoria: średnia, powierzchnia ogólna obwodu łowieckiego wynosi 5 611,55 ha, z czego powierzchnia gruntów leśnych 5 059,00 ha, procent powierzchni leśnej: 90,2%, powierzchnia wyłączona 91,00 ha.
4. **obwód łowiecki nr 299** dzierżawiony przez Wojskowe Koło Łowieckie „Daniel” – obwód leśny, kategoria: średnia, powierzchnia ogólna obwodu łowieckiego wynosi 6 109,01 ha, z czego powierzchnia gruntów leśnych 5 107,65 ha, procent powierzchni leśnej: 83,60%, powierzchnia wyłączona 17,00 ha.
5. **obwód łowiecki nr 318** dzierżawiony przez Wojskowe Koło Łowieckie „Jenoł” – obwód leśny, kategoria: średnia, powierzchnia ogólna obwodu łowieckiego wynosi 5 676,68 ha, z czego powierzchnia gruntów leśnych 5 223,00 ha, procent powierzchni leśnej: 92,00%, powierzchnia wyłączony 66,00 ha.

Zatwierdzone przez Nadleśniczego roczne plany łowieckie dla każdego z obwodów stanowią podstawę realizacji zadań w danym roku gospodarczym. Podstawowym zadaniem w zakresie hodowli zwierzyny jest zapewnienie odpowiednich warunków bytowania i bazy pokarmowej. Realizowane jest to poprzez zagospodarowanie śródleśnych łąk i poletek łowieckich, wykładanie drzew zgryzowych oraz sadzenie drzew i krzewów owocodajnych.

(c) liczebność zwierzyny na podstawie inwentaryzacji zwierząt łownych

gatunek	Rok łowiecki 2015/2016					
	obw. łow. 267 WKŁ „Łoś”	obw. łow. 297 OHZ „Jedwabno”	obw. łow. 298 WKŁ „Dziczy Jar”	obw. łow. 299 WKŁ „Daniel”	obw. łow. 138 WKŁ „Jenot”	Łącznie nadleśnictwo
jeleń	210	210	150	180	180	930
sarna	186	170	110	120	140	726
dzik	70	50	36	60	50	266
łoś	-	3	15	3	49	70
Suma	466	433	311	363	419	1 992

Tab. 17. Liczebność zwierzyny na podstawie inwentaryzacji zwierząt łownych w roku łowieckim 2015/2016

gatunek	Rok łowiecki 2016/2017					
	obw. łow. 267 WKŁ „Łoś”	obw. łow. 297 OHZ „Jedwabno”	obw. łow. 298 WKŁ „Dziczy Jar”	obw. łow. 299 WKŁ „Daniel”	obw. łow. 138 WKŁ „Jenot”	Łącznie nadleśnictwo
jeleń	200	210	180	190	190	970
sarna	220	190	110	100	150	770
dzik	70	50	25	35	50	230
łoś	3	6	16	10	52	87
Suma	493	456	331	335	442	2 057

Tab. 18. Liczebność zwierzyny na podstawie inwentaryzacji zwierząt łownych w roku łowieckim 2016/2017

gatunek	Rok łowiecki 2017/2018					
	obw. łow. 267 WKŁ „Łoś”	obw. łow. 297 OHZ „Jedwabno”	obw. łow. 298 WKŁ „Dziczy Jar”	obw. łow. 299 WKŁ „Daniel”	obw. łow. 138 WKŁ „Jenot”	Łącznie nadleśnictwo
jeleń	210	200	180	190	180	960
sarna	240	200	110	100	140	790
dzik	50	30	23	35	40	178
łoś	4	6	16	15	40	81
Suma	504	436	329	340	400	2 009

Tab. 19. Liczebność zwierzyny na podstawie inwentaryzacji zwierząt łownych w roku łowieckim 2017/2018

gatunek	Rok łowiecki 2018/2019					
	obw. łow. 267 WKŁ „Łoś”	obw. łow. 297 OHZ „Jedwabno”	obw. łow. 298 WKŁ „Dziczy Jar”	obw. łow. 299 WKŁ „Daniel”	obw. łow. 138 WKŁ „Jenot”	Łącznie nadleśnictwo
jeleń	220	200	180	185	180	965
sarna	240	200	110	98	145	793
dzik	10	10	6	6	5	37
łoś	10	9	19	18	40	96
daniel	-	-	-	27	-	27
Suma	480	419	315	307	370	1 891

Tab. 20. Liczebność zwierzyny na podstawie inwentaryzacji zwierząt łownych w roku łowieckim 2018/2019

gatunek	Rok łowiecki 2019/2020					
	obw. łow. 267 WKŁ „Łoś”	obw. łow. 297 OHZ „Jedwabno”	obw. łow. 298 WKŁ „Dziczy Jar”	obw. łow. 299 WKŁ „Daniel”	obw. łow. 138 WKŁ „Jenot”	Łącznie nadleśnictwo
jeleń	232	208	180	185	190	995
sarna	240	198	100	120	140	798
dzik	26	11	6	6	15	64
łoś	12	13	22	20	50	117
daniel	-	-	-	32	-	32
Suma	510	430	308	331	395	1 974

Tab. 21. Liczebność zwierzyny na podstawie inwentaryzacji zwierząt łownych w roku łowieckim 2019/2020

gatunek	Rok łowiecki 2020/2021					
	obw. łow. 267 WKŁ „Łoś”	obw. łow. 297 OHZ „Jedwabno”	obw. łow. 298 WKŁ „Dziczy Jar”	obw. łow. 299 WKŁ „Daniel”	obw. łow. 138 WKŁ „Jenot”	Łącznie nadleśnictwo
jeleń	232	202	178	183	180	975
sarna	255	189	100	95	140	779
dzik	18	15	6	14	15	68
łoś	14	12	22	20	50	118
daniel	-	-	-	32	-	32
Suma	519	418	306	312	385	1 940

Tab. 22. Liczebność zwierzyny na podstawie inwentaryzacji zwierząt łownych w roku łowieckim 2020/2021

gatunek	Rok łowiecki 2021/2022					
	obw. łow. 267 WKŁ „Łoś”	obw. łow. 297 OHZ „Jedwabno”	obw. łow. 298 WKŁ „Dziczy Jar”	obw. łow. 299 WKŁ „Daniel”	obw. łow. 138 WKŁ „Jenot”	Łącznie nadleśnictwo
jeleń	240	205	180	185	180	990
sarna	245	189	96	93	140	763
dzik	14	13	6	12	15	60
łoś	14	10	22	20	50	116
daniel	-	-	-	34	-	34
Suma	513	417	304	310	385	1 929

Tab. 23. Liczebność zwierzyny na podstawie inwentaryzacji zwierząt łownych w roku łowieckim 2021/2022

gatunek	Rok łowiecki 2022/2023					
	obw. łow. 267 WKŁ „Łoś”	obw. łow. 297 OHZ „Jedwabno”	obw. łow. 298 WKŁ „Dziczy Jar”	obw. łow. 299 WKŁ „Daniel”	obw. łow. 138 WKŁ „Jenot”	Łącznie nadleśnictwo
jeleń	255	215	180	185	180	1 015
sarna	248	183	88	86	140	745
dzik	9	15	6	10	8	48
łoś	11	10	16	15	50	102
daniel	-	-	-	35	-	35
Suma	523	423	290	296	378	1 910

Tab. 24. Liczebność zwierzyny na podstawie inwentaryzacji zwierząt łownych w roku łowieckim 2022/2023

gatunek	Rok łowiecki 2023/2024					
	obw. łow. 267 WKŁ „Łoś”	obw. łow. 297 OHZ „Jedwabno”	obw. łow. 298 WKŁ „Dziczy Jar”	obw. łow. 299 WKŁ „Daniel”	obw. łow. 138 WKŁ „Jenot”	Łącznie nadleśnictwo
jeleń	250	215	175	185	180	1 005
sarna	240	170	85	80	140	715
dzik	12	15	6	10	12	55
łoś	11	12	20	22	50	115
daniel	-	-	-	30	-	30
Suma	513	412	286	297	382	1 890

Tab. 25. Liczebność zwierzyny na podstawie inwentaryzacji zwierząt łownych w roku łowieckim 2023/2024

gatunek	Rok łowiecki 2024/2025					
	obw. łow. 267 WKŁ „Łoś”	obw. łow. 297 OHZ „Jedwabno”	obw. łow. 298 WKŁ „Dziczy Jar”	obw. łow. 299 WKŁ „Daniel”	obw. łow. 138 WKŁ „Jenot”	Łącznie nadleśnictwo
jeleń	255	215	167	182	180	999
sarna	180	160	85	80	140	645
dzik	9	8	6	6	6	35
łoś	11	14	22	30	50	127
daniel	-	-	-	28	-	28
Suma	455	397	280	298	376	1 806

Tab. 26. Liczebność zwierzyny na podstawie inwentaryzacji zwierząt łownych w roku łowieckim 2024/2025

Na podstawie inwentaryzacji, można zaobserwować niewielki spadek liczebności zwierzyny w latach 2016-2025. Wpływ na taki wynik miała obecność afrykańskiego pomoru świń (ASF) u dzików, których liczebność w latach 2016-2025 zmalała z 226 sztuk do 35 sztuk. Liczebność populacji pozostałych zwierząt łownych pozostała na stabilnym poziomie. Podczas prac taksacyjnych zainwentaryzowano uszkodzenia drzewostanów od zwierzyny, które przedstawia poniższa tabela:

Stopień uszkodzenia			Łącznie
1 (10-20%)	2 (21-50%)	3 (pow. 50%)	
powierzchnia uszkodzeń [ha]			
1	2	3	4
1 792,84	212,05	2,40	2 007,29

Tab. 27. Stopień uszkodzenia drzewostanów od zwierzyny [ha]

(d) realizacja rocznych planów łowieckich za ubiegły okres gospodarczy

gatunek	Rok łowiecki 2015/2016											
	obw. łow. 267 WKŁ „Łoś”		obw. łow. 297 OHZ „Jedwabno”		obw. łow. 298 WKŁ „Dziczy Jar”		obw. łow. 299 WKŁ „Daniel”		obw. łow. 138 WKŁ „Jenot”		Łącznie nadleśnictwo	
	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie
jeleń	60	58	60	60	48	48	51	50	51	50	270	266
sarna	46	45	41	42	22	22	28	28	28	28	165	165
dzik	90	72	70	69	25	12	41	41	41	41	267	235
Suma	196	175	171	171	95	82	120	119	120	119	702	666

Tab. 28. Realizacja rocznego planu łowieckiego 2015/2016

gatunek	Rok łowiecki 2016/2017											
	obw. łow. 267 WKŁ „Łoś”		obw. łow. 297 OHZ „Jedwabno”		obw. łow. 298 WKŁ „Dziczy Jar”		obw. łow. 299 WKŁ „Daniel”		obw. łow. 138 WKŁ „Jenot”		Łącznie nadleśnictwo	
	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie
jeleń	60	62	60	61	48	48	51	53	54	54	273	278
sarna	44	44	40	41	22	22	24	25	40	41	170	173
dzik	100	98	75	78	30	24	40	44	60	56	305	300
Suma	204	204	175	180	100	94	115	122	154	151	748	751

Tab. 29. Realizacja rocznego planu łowieckiego 2016/2017

gatunek	Rok łowiecki 2017/2018											
	obw. łow. 267 WKŁ „Łoś”		obw. łow. 297 OHZ „Jedwabno”		obw. łow. 298 WKŁ „Dziczy Jar”		obw. łow. 299 WKŁ „Daniel”		obw. łow. 138 WKŁ „Jenot”		Łącznie nadleśnictwo	
	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie
jeleń	74	74	60	60	48	46	51	53	54	54	287	287
sarna	44	46	40	43	22	21	24	24	33	33	163	167
dzik	105	110	85	92	43	36	76	73	90	91	399	402
Suma	233	230	185	195	113	103	151	150	177	178	849	856

Tab. 30. Realizacja rocznego planu łowieckiego 2017/2018

gatunek	Rok łowiecki 2018/2019											
	obw. łow. 267 WKŁ „Łoś”		obw. łow. 297 OHZ „Jedwabno”		obw. łow. 298 WKŁ „Dziczy Jar”		obw. łow. 299 WKŁ „Daniel”		obw. łow. 138 WKŁ „Jenot”		Łącznie nadleśnictwo	
	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie
jeleń	67	67	60	60	48	45	52	53	54	55	281	280
sarna	44	46	45	45	22	22	25	25	30	30	166	168
dzik	26	108	27	70	9	19	15	38	13	58	90	293
daniel	-	-	-	-	-	-	5	5	-	-	5	5
Suma	137	221	132	175	79	86	97	121	97	143	542	746

Tab. 31. Realizacja rocznego planu łowieckiego 2018/2019

gatunek	Rok łowiecki 2019/2020											
	obw. łow. 267 WKŁ „Łoś”		obw. łow. 297 OHZ „Jedwabno”		obw. łow. 298 WKŁ „Dziczy Jar”		obw. łow. 299 WKŁ „Daniel”		obw. łow. 138 WKŁ „Jenot”		Łącznie nadleśnictwo	
	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie
jeleń	70	73	61	58	48	46	52	52	61	58	292	287
sarna	44	44	40	42	18	18	25	25	27	27	154	156
dzik	56	117	60	86	6	23	42	80	24	48	188	354
daniel	-	-	-	-	-	-	7	7	-	-	7	7
Suma	170	234	161	186	72	87	126	164	112	133	641	804

Tab. 32. Realizacja rocznego planu łowieckiego 2019/2020

gatunek	Rok łowiecki 2020/2021											
	obw. łow. 267 WKŁ „Łoś”		obw. łow. 297 OHZ „Jedwabno”		obw. łow. 298 WKŁ „Dziczy Jar”		obw. łow. 299 WKŁ „Daniel”		obw. łow. 138 WKŁ „Jenot”		Łącznie nadleśnictwo	
	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie
jeleń	74	78	65	65	47	43	50	52	55	56	291	294
sarna	50	51	38	38	18	17	25	25	27	29	158	160
dzik	54	126	46	90	6	27	42	66	47	83	195	392
daniel	-	-	-	-	-	-	6	6	-	-	6	6
Suma	178	255	149	193	71	87	123	149	129	168	650	852

Tab. 33. Realizacja rocznego planu łowieckiego 2020/2021

gatunek	Rok łowiecki 2021/2022											
	obw. łow. 267 WKŁ „Łoś”		obw. łow. 297 OHZ „Jedwabno”		obw. łow. 298 WKŁ „Dziczy Jar”		obw. łow. 299 WKŁ „Daniel”		obw. łow. 138 WKŁ „Jenot”		Łącznie nadleśnictwo	
	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie
jeleń	77	80	67	64	46	45	54	55	55	54	299	298
sarna	50	47	36	36	15	13	20	21	27	26	148	143
dzik	33	45	67	65	15	18	24	24	47	37	186	189
daniel	-	-	-	-	-	-	10	10	-	-	10	10
Suma	160	172	170	165	76	76	108	110	129	117	643	640

Tab. 34. Realizacja rocznego planu łowieckiego 2021/2022

gatunek	Rok łowiecki 2022/2023											
	obw. łow. 267 WKŁ „Łoś”		obw. łow. 297 OHZ „Jedwabno”		obw. łow. 298 WKŁ „Dziczy Jar”		obw. łow. 299 WKŁ „Daniel”		obw. łow. 138 WKŁ „Jenot”		Łącznie nadleśnictwo	
	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie
jeleń	87	86	70	66	46	44	55	55	55	52	313	303
sarna	52	47	34	35	12	10	14	13	27	29	139	134
dzik	23	35	44	62	15	9	20	38	20	47	122	191
daniel	-	-	-	-	-	-	6	5	-	-	6	5
Suma	162	168	148	163	73	63	95	111	102	128	580	633

Tab. 35. Realizacja rocznego planu łowieckiego 2022/2023

gatunek	Rok łowiecki 2023/2024											
	obw. łow. 267 WKŁ „Łoś”		obw. łow. 297 OHZ „Jedwabno”		obw. łow. 298 WKŁ „Dziczy Jar”		obw. łow. 299 WKŁ „Daniel”		obw. łow. 138 WKŁ „Jenot”		Łącznie nadleśnictwo	
	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie
jeleń	85	86	60	59	46	43	56	57	50	47	297	292
sarna	19	16	25	23	8	8	10	11	18	19	80	77
dzik	21	24	37	18	15	9	20	23	24	18	117	92
daniel	-	-	-	-	-	-	5	7	-	-	5	7
Suma	125	126	122	100	69	60	91	98	92	84	499	468

Tab. 36. Realizacja rocznego planu łowieckiego 2023/2024

gatunek	Rok łowiecki 2024/2025											
	obw. łow. 267 WKŁ „Łoś”		obw. łow. 297 OHZ „Jedwabno”		obw. łow. 298 WKŁ „Dziczy Jar”		obw. łow. 299 WKŁ „Daniel”		obw. łow. 138 WKŁ „Jenot”		Łącznie nadleśnictwo	
	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie
jeleń	90	89	72	69	42	39	50	49	45	45	299	291
sarna	16	16	19	20	8	7	8	6	13	13	64	62
dzik	21	17	18	24	15	14	9	23	9	29	72	107
daniel	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	1	2
Suma	127	122	109	113	65	60	68	80	67	87	436	462

Tab. 37. Realizacja rocznego planu łowieckiego 2024/2025

Zatwierdzone plany pozyskania zwierzyny grubej dla każdego z Kół Łowieckich zostały zrealizowane co najmniej w 90% planu zasadniczego. W związku z powyższym nie odnotowano przypadku konieczności nałożenia kar finansowych na Koła Łowieckie za niezrealizowane Roczne Planu Łowieckiego.

7. Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonanie zadań wynikających z planów ochrony

W trakcie obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu Nadleśnictwo Jedwabno wykonywało następujące zadania w zakresie realizacji programu ochrony przyrody:

- stały monitoring oraz uzupełnianie bazy danych dotyczących poszczególnych form ochrony przyrody w formie Kroniki Programu Ochrony Przyrody
- coroczny monitoring i inwentaryzację cennych elementów środowiska w ramach ochrony gatunkowej (*stanowiska chronionych roślin, zwierząt, grzybów*)
- czynną ochronę gatunkową:
 - w latach 2016-2022 realizowało ogólnopolski projekt finansowany ze środków funduszu leśnego Lasów Państwowych „Czynna ochrona cietrzewia na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych w Polsce”, którego celem była kompleksowa czynna ochrona cietrzewia kładąca główny nacisk na wsiedlanie młodych cietrzewi metodą *born to be free*; od 2023 roku działania mające na celu zwiększenie populacji cietrzewia na terenie poligonu „Muszaki” są realizowane w ramach programu „Program czynnej ochrony populacji głuszcza i cietrzewia na gruntach będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej
 - w latach 2016-2025 prowadzono wykaszanie aren tokowych cietrzewia oraz usuwanie samoistnie pojawiających się zakrzaczeń na otwartych powierzchniach poligonu „Muszaki”
 - wykonano bieżącą konserwację zabudowy progowej na powierzchniach wodach płynących w celu utrzymania prawidłowych stosunków wodnych w ostojach cietrzewia
 - od 2018 do 2021 roku Nadleśnictwo Jedwabno realizowało projekt LIFE15 NAT PL000819 „Ochrona rybołowa *Pandion haliaetus* na wybranych obszarach SPA Natura 2000 w Polsce” poprzez budowę platform. W 2018 roku na 30 metrowej sośnie na sztucznej platformie zostało założone gniazdo, z którego od 2020 roku

prowadzony jest na żywo przekaz; projekt współfinansowany był ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu LIFE, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe i Komitetu Ochrony Orlów

- realizowano zabiegi gospodarcze z uwzględnieniem ochrony stanowisk rzadkich gatunków roślin, zwierząt i grzybów, poprzez pozostawianie kęp ekologicznych lub fragmentów lasu w granicy danego wydzielenia w stanie nienaruszonym
- dostosowywano terminy wykonania zabiegów do wymagań gatunków podlegających ochronie w celu zminimalizowania szkód i negatywnego wpływu prac leśnych na środowisko (ochrona strefowa ptaków)
- prowadzono doraźne kontrole wykonywania prac gospodarczych pod kątem wymagań ochrony przyrody
- zlecono szczegółowe inwentaryzacje przyrodnicze wykonywane we współpracy z ośrodkami akademickimi i ekspertami:
 - waloryzację przyrodniczą Nadleśnictwa Jedwabno
 - inwentaryzację jastrzębia, kruka oraz puchacza na terenie ostoi cietrzewia
 - monitoring populacji ptaków drapieżnych w ostojach cietrzewia
 - monitoring cietrzewia na terenie pięciu ostoi
 - inwentaryzację gatunków ptaków strefowych na terenie Nadleśnictwa Jedwabno
 - kontrolę stanu zasiedlenia gniazd ptaków drapieżnych

Obszary Chronionego Krajobrazu

Rozporządzeniem Nr 21 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 14 kwietnia 2003 roku na terenie Nadleśnictwa Jedwabno wyznaczony został Obszar Chronionego Krajobrazu Puszczy Napiwodzko-Ramuckiej, grunty nadleśnictwa w całości weszły w skład ww. OChK. Zasadniczym celem utworzenia OChK jest zabezpieczenie cennych przyrodniczo terenów przed inwestycjami znacząco oddziaływującymi na środowisko oraz trwale zmieniających rzeźbę terenu. Obszary chronionego krajobrazu wraz z istniejącymi i projektowanymi parkami krajobrazowymi, rezerwatami i użytkami ekologicznymi tworzą system obszarów chronionych

województwa, powiązany przestrzennie z obszarami chronionymi sąsiednich województw.

Obszary NATURA 2000

Na terenie Nadleśnictwa Jedwabno wyznaczono dwa obszary NATURA 2000 – na podstawie Dyrektywy Rady 92/43/EWG z 21 maja 1992 roku o ochronie siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory w ramach tzw. Dyrektywy Siedliskowej oraz na podstawie Dyrektywy Rady 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 roku o ochronie dzikich ptaków w ramach tzw. Dyrektywy Ptasiej.

Rezerваты przyrody

Na terenie Nadleśnictwa Jedwabno istnieją cztery rezerваты przyrody: „Małga”, „Dęby Napiwodzkie”, „Łajskie Bagna” oraz „Bagno Krzywek”.

Rezerwat przyrody „Małga” – rezerwat faunistyczny utworzony na podstawie zarządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 9 października 1991 roku (*Monitor Polski Nr 38, poz. 273 z 1991*). Za rezerwat uznano obszar lasu, wrzosowisk i bagien o łącznej powierzchni 147,09 ha (pow. ujęta w akcie powołującym rezerwat) położony w gminie Jedwabno, woj. olsztyńskie. Rezerwat utworzono w celu zachowania i ochrony noclegowisk żurawi w okresie wędrówki wiosennej i jesiennej oraz miejsc gniazdowania, żerowania i tokowania kilku rzadkich gatunków ptaków. Zabiegi wykonane w rezerwacie były zgodne z zapisami obowiązującego planu ochrony rezerwatu.

Rezerwat przyrody „Dęby Napiwodzkie” – rezerwat leśny powołany został na podstawie zarządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 11 maja 1989 roku. Jako rezerwat uznano obszar lasu o łącznej powierzchni 37,11 ha (pow. ujęta w akcie powołującym rezerwat), położony w gminie Jedwabno, w woj. olsztyńskim. Rezerwat utworzono w celu zachowania i ochrony ze względów naukowych i dydaktycznych charakterystycznych dla Warmii i Mazur zbiorowisk o charakterze naturalnym – grądu, łęgu jesionowo-olszowego i boru mieszanego na dobrze zachowanym układzie geomorfologicznym – wale ozowym. Główny przedmiot ochrony stanowią tutaj naturalne fitocenozy oraz 96 starych, pomnikowych dębów. Zabiegi wykonane w rezerwacie były zgodne z zapisami obowiązującego planu ochrony rezerwatu.

Rezerwat leśny „Łajskie Bagna” utworzony został dnia 4 grudnia 2024 roku na podstawie Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska

w Olsztynie poz. 5370. Celem ochrony jest zachowanie kompleksu torfowisk niskich oraz przejściowych. Głównym przedmiotem ochrony są naturalnie ukształtowane oraz zachowane torfowiska. Rezerwat „Łajskie Bagna” położony jest w całości w województwie warmińsko–mazurskim, powiat Szczytno, gmina Jedwabno (*w pobliżu miejscowości Łajs*), w leśnictwie Łowne Jezioro. Powierzchnia rezerwatu wynosi 37,74 ha.

Rezerwat leśny „Bagno Krzywek,” utworzony został dnia 4 grudnia 2024 roku na podstawie Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie poz. 5366. Celem ochrony jest zachowanie kompleksu torfowisk niskich oraz przejściowych. Głównym przedmiotem ochrony są naturalnie ukształtowane i zachowane torfowiska. Rezerwat „Łajskie Bagna” położony jest w całości w województwie warmińsko–mazurskim, powiat Olsztyński, gmina Olsztynek (*w pobliżu miejscowości Jabłonka*), w leśnictwach Grobka, oraz Trzęsawisko. Powierzchnia rezerwatu wynosi 74,68 ha.

Gatunki wymagające ochrony strefowej

Dla ochrony gatunków strefowych wg stanu na dzień 31 grudnia 2025 roku utworzono 38 stref ochronnych, w tym: orlik krzykliwy – 16 stref, bielik – 4 strefy, cietrzew – 5 stref, rybołów – 4 strefy, włośchatka – 3 strefy, bocian czarny – 1 strefa, kania czarna – 2 strefy, kania ruda – 1 strefa, sóweczka – 1 strefa oraz granicznik płucnik – 1 strefa. Strefy podlegają corocznemu monitoringowi. Na prace gospodarcze wykonywane w strefach nadleśnictwo posiada odpowiednie zgody RDOŚ.

Pozostałe formy ochrony przyrody

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Jedwabno znajdują się 3 obiekty wpisane do rejestru zabytków, które przedstawia poniższa tabela. Ponadto na terenie nadleśnictwa występują liczne stanowiska archeologiczne.

Lp.	Nazwa obiektu	Nr rejestrowy	Uwagi	Lokalizacja
1.	cmentarz wojenny z I wojny światowej	PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_CM.15156, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_CM.46132		Zimna Woda
2.	cmentarz wojenny z I wojny światowej	PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_CM.15158, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_CM.46137		Zimna Woda
3.	wał obronny	PL.1.9.ZIPOZ.NID_A_28_AR.39898, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_AR.1712260, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_AR.171322		Wały

Tab. 38. Obiekty wpisane do rejestru zabytków

Wykaz pomników przyrody na gruntach Nadleśnictwa Jedwabno przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Nazwa pomnika Akt prawny powołujący	Adres leśny	Gmina	Obręb ewidencyjny Działka ewidencyjna	Opis pomnika	
					Gatunek/ilość	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
1	61 Rlb-16/61/52 29.12.1952 r.	07-08-1-09-350-c	Jedwabno	Kot 3350/1	dąb szypułkowy	-

Tab. 39. Pomniki przyrody na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Jedwabno

Lp.	Nazwa pomnika Akt prawny powołujący	Adres leśny	Gmina	Obręb ewidencyjny Działka ewidencyjna	Opis pomnika	
					Gatunek/ilość	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
2	64 RIb-16/64/52 29.12.1952 r.	07-08-1-07-229-a	Jedwabno	Dłużek 3229/1	dąb szypułkowy	dobry - widoczna dziupla
3	65 RIb-16/65/52 29.12.1952 r.	07-08-1-05-260-b	Jedwabno	Dłużek 3260/2	dąb szypułkowy	Dobry - dziupla w dolnej części pnia
4	Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 12, poz. 236 z 31.12.1986 r.	07-08-1-09-336-f 07-08-1-09-336-j	Jedwabno	Kot 3336/1	dąb szypułkowy 12 szt.	-
5	Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 12, poz. 236 z 31.12.1986 r.	07-08-1-09-353-b 07-08-1-09-353-c 07-08-1-09-353-f 07-08-1-09-353-g	Jedwabno	Kot 3353	dąb szypułkowy 8 szt.	-
6	Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 12, poz. 236 z 31.12.1986 r.	07-08-1-09-334-i	Jedwabno	Kot 3333/3	dąb szypułkowy 2 szt.	-
7	Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 4, poz. 88 z 15.03.1989 r.	07-08-1-03-33A-a	Purda	Bałdy 3033/2	lipa drobnolistna	-

Tab. 39. Pomniki przyrody na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Jedwabno (c.d.)

Lp.	Nazwa pomnika Akt prawny powołujący	Adres leśny	Gmina	Obręb ewidencyjny Działka ewidencyjna	Opis pomnika	
					Gatunek/ilość	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
8	493 Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 4, poz. 88 z 15.03.1989 r.	07-08-2-10-52-b	Nidzica	Wały 3052/3	dąb szypułkowy 2 szt.	-
9	500 Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 4, poz. 88 z 15.03.1989 r.	07-08-1-08-299-j	Jedwabno	Dłużek 3229	dąb szypułkowy 2 szt.	drzewa martwe, stojące
10	521 Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 4, poz. 88 z 15.03.1989 r.	07-08-1-03-84-d	Purda	Bałdy 3064/1 Zgniłocha 3084/1	jałowiec pospolity 13 szt.	grupa pomników zanika
11	522 Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 4, poz. 88 z 15.03.1989 r.	07-08-1-03-417-f	Purda	Butryny 3417/5	lipa drobnolistna	2 pnie, dziuple
12	586 Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 7, poz. 66 z 16.04.1992 r.	07-08-1-04-158-i	Olsztynek	Dąb 3158/1	sosna pospolita	ślady podwójnego żywicowania, zgnilizna, dziuple

Tab. 39. Pomniki przyrody na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Jedwabno (c.d.)

Lp.	Nazwa pomnika Akt prawny powołujący	Adres leśny	Gmina	Obręb ewidencyjny Działka ewidencyjna	Opis pomnika	
					Gatunek/ilość	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
13	757-763 Dz. Urz. Woj. Olsztyńskiego Nr 7, poz. 77 z 18.02.1994 r.	07-08-1-06-247-c 07-08-1-06-248-a	Jedwabno	Jedwabno 3247/1 3248/2	dagleżja zielona 7 szt.	stan dobry
14	„Molibden” Uchwała nr VII/39/24 Rady Gminy Jedwabno 3 października 2024 r.	07-08-1-09-351-h 07-08-1-09-351-g	Jedwabno	Kot 3351/2	dąb szypułkowy 6 szt.	stan dobry
15	„Leszy” Uchwała nr VII/39/24 Rady Gminy Jedwabno 3 października 2024 r.	07-08-1-09-368A-c	Jedwabno	Kot 3368/2	dąb szypułkowy	stan dobry
16	„Dębowy Panteon” Uchwała nr VII/39/24 Rady Gminy Jedwabno 3 października 2024 r.	07-08-1-09-358-a 07-08-1-09-358-b 07-08-1-09-340-i	Jedwabno	Kot 3358 3340	dąb szypułkowy 4 szt.	stan dobry

Tab. 39. Pomniki przyrody na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Jedwabno (c.d.)

Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonania zadań wynikających z planów ochrony			
Lp.	Przedmiot ochrony, zakres prac	Realizacja zadań	Skrócony opis zadań
1	PLB280007 A307 jarzębatka	Tak	Realizowano działania polegające na usuwaniu nalotów drzew i krzewów na śródleśnych łąkach w celu ograniczenia sukcesji łożowisk, z pozostawieniem do 10% powierzchni w formie kęp, sprzyjających zachowaniu siedlisk jarzębatki
2	PLB280007 A409 cietrzew	Tak	Prowadzono działania mające na celu ograniczenie presji turystycznej poprzez ukierunkowanie ruchu, głównie kajakowego na rzece Omulew, z uwzględnieniem ochrony terenów nadbrzeżnych. Wykonano usuwanie nalotu drzew i krzewów oraz hamowanie sukcesji w strefie ekotonowej w celu utrzymania siedlisk i aren tokowych cietrzewia, kolejno w latach: 2013 - wykaszanie 108 ha łąk, 2014 - wykoszono 83 ha łąk odkarczono 57 ha, 2015 wykoszono 90 ha łąk przeprowadzono konserwację piętrzeń, 2017 rok odkarczono 40 ha.
3	PLB280007 A030 bocian czarny	Tak	Prowadzono działania mające na celu zachowanie śródleśnych łąk i pastwisk poprzez ich wykaszanie i rolnicze użytkowanie oraz odstąpienie od zalesień. Aktualizowano strefy ochronne wokół gniazd bociana czarnego i utrzymywano strefy ekotonowe przy zbiornikach wodnych, realizując prace utrzymaniowe dla zachowania odpowiednich warunków siedliskowych.
4	PLB280007 A072 trzmielojad	Tak	Podejmowano działania mające na celu zachowanie śródleśnych enklaw, takich jak łąki, pastwiska, oczka wodne i bagienka, poprzez rezygnację z zalesień i utrzymanie mozaikowego krajobrazu. Działania te sprzyjają utrzymaniu żerowisk trzmielojada na terenach dawnych poligonów, m.in. w rejonie Muszak.
5	PLB280007 A073 kania czarna	Tak	Realizowano działania mające na celu zachowanie śródleśnych enklaw, takich jak łąki, pastwiska i oczka wodne, poprzez rezygnację z zalesień i dopuszczenie procesów naturalnej sukcesji. Kontynuowano gospodarkę leśną z pozostawianiem stref ekotonowych wokół jezior oraz aktualizowano lokalizacje stref ochronnych wokół gniazd kani czarnej

Tab. 40. Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonania zadań wynikających z planów ochrony

Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonania zadań wynikających z planów ochrony			
Lp.	Przedmiot ochrony, zakres prac	Realizacja zadań	Skrócony opis zadań
6	PLB280007 A074 kania ruda	Tak	Prowadzono działania ukierunkowane na zachowanie śródleśnych enklaw, takich jak łąki, pastwiska i oczka wodne, poprzez rezygnację z zalesień oraz dopuszczenie naturalnych procesów sukcesji. Kontynuowano gospodarkę leśną z pozostawianiem i kształtowaniem stref ekotonowych wokół jezior oraz aktualizowano lokalizacje stref ochronnych wokół gniazd kani rudej.
7	PLB280007 A122 derkacz	Tak	Realizowano działania mające na celu utrzymanie śródleśnych łąk i pastwisk poprzez koszenie użytków zielonych z dostosowaniem terminów do biologii derkacza (od sierpnia) oraz prowadzenie koszeń od wewnątrz na zewnątrz, by umożliwić ptakom ucieczkę. Dodatkowo ograniczano presję turystyczną w dolinie rzeki Omulew, chroniąc miejsca występowania gatunku
8	PLB280007 A089 orlik krzykliwy	Tak	Prowadzono działania mające na celu zachowanie śródleśnych łąk, pastwisk i poletek łowieckich poprzez ich użytkowanie rolnicze oraz odstąpienie od zalesień. Aktualizowano strefy ochronne wokół gniazd orlika krzykliwego, kontynuowano kształtowanie stref ekotonowych wokół jezior oraz prowadzono prace utrzymaniowe i ochronne w celu zachowania naturalnych rozlewisk i właściwych stosunków wodnych.
9	PLB280007 A038 łabędź krzykliwy	Tak	Prowadzono działania mające na celu zachowanie stałych i wiosennych rozlewisk poprzez utrzymanie istniejących zbiorników wodnych oraz wykonywanie niezbędnych prac utrzymaniowych zapobiegających ich zanikaniu
10	PLB280007 A081 błotniak stawowy	Tak	Realizowano działania ukierunkowane na zachowanie siedlisk błotniaka stawowego poprzez ekstensywne użytkowanie trwałych użytków zielonych (kośne i pastwiskowe), utrzymanie rozlewisk, w tym bobrowych, oraz ograniczenie presji turystycznej w dolinie rzeki Omulew poprzez ukierunkowanie ruchu i ochronę terenów nadbrzeżnych
11	PLB280007 A119 kropiatka	Tak	Prowadzono działania mające na celu utrzymanie właściwych stosunków wodnych poprzez zachowanie rozlewisk, w tym bobrowych, oraz ograniczenie presji turystycznej poprzez ukierunkowanie ruchu, głównie kajakowego na rzece Omulew, z uwzględnieniem ochrony terenów nadbrzeżnych.

Tab. 40. Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonania zadań wynikających z planów ochrony (c.d.)

Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonania zadań wynikających z planów ochrony			
Lp.	Przedmiot ochrony, zakres prac	Realizacja zadań	Skrócony opis zadań
12	PLB280007 A120 zielonka	Tak	Realizowano działania mające na celu przeciwdziałanie zanikowi istniejących zbiorników wodnych poprzez prowadzenie robót utrzymaniowych oraz ukierunkowanie ruchu turystycznego, głównie kajakowego na rzece Omulew, z uwzględnieniem ochrony terenów nadbrzeżnych i miejsc występowania zielonki
13	PLB280007 A127 żuraw	Tak	Prowadzono działania mające na celu zachowanie siedlisk żurawia poprzez ekstensywne użytkowanie trwałych użytków zielonych (kośnych i pastwiskowych), utrzymanie istniejących zbiorników wodnych oraz ograniczenie presji turystycznej w dolinie rzeki Omulew poprzez ukierunkowanie ruchu i ochronę terenów nadbrzeżnych
14	PLB280007 A075 bielik	Tak	Realizowano działania polegające na zachowaniu siedlisk bielika poprzez ekstensywne użytkowanie trwałych użytków zielonych oraz pozostawianie fragmentów drzewostanów w wieku powyżej 140 lat do naturalnej śmierci. Aktualizowano strefy ochronne wokół gniazd gatunku w ramach prac nad nowymi planami urządzenia lasu.
15	PLB280007 A122 derkacz	Tak	Prowadzono działania mające na celu zachowanie siedlisk derkacza poprzez ekstensywne użytkowanie trwałych użytków zielonych (kośnych i pastwiskowych), usuwanie nalołów drzew i krzewów oraz koszenie od wewnątrz na zewnątrz w celu ochrony ptaków podczas lęgów. Utrzymywano śródleśne łąki i rozlewiska, ograniczano presję turystyczną w dolinie rzeki Omulew oraz prowadzono monitoring liczebności gatunku zgodnie z metodyką GIOŚ
16	PLB280007 A223 włośchatka	Tak	Realizowano działania mające na celu utrzymanie i zwiększenie liczby miejsc lęgowych włośchatki poprzez pozostawianie drzew dziuplastych i martwych, zgodnie z zasadami bezpieczeństwa oraz obowiązującymi wytycznymi ochrony lasu. W ramach planowania urządzenia lasu uwzględniano łączenie biogrup na granicach wydzieli i pasach zrębowych w celu zwiększenia powierzchni siedlisk gatunku
17	PLB280007 A238 dzięciol średni	Tak	Prowadzono działania mające na celu zachowanie siedlisk dzięciola średniego poprzez pozostawianie starych drzew liściastych, w tym martwych i zamierających dębów oraz fragmentów olsów w biogrupach. W ramach gospodarki leśnej łączono biogrupy na granicach wydzieli i pasach zrębowych, a także preferowano rębnie złożone w siedliskach grądowych sprzyjających gatunkowi

Tab. 40. Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonania zadań wynikających z planów ochrony (c.d.)

Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonania zadań wynikających z planów ochrony			
Lp.	Przedmiot ochrony, zakres prac	Realizacja zadań	Skrócony opis zadań
18	PLB280007 A246 Ierka	Tak	Kontynuowano dotychczasowy sposób prowadzenia gospodarki leśnej na siedliskach borowych, z preferowaniem zrębów zupełnych sprzyjających utrzymaniu odpowiednich warunków siedliskowych dla Ierek
19	PLB280007 A320 muchołówka mała	Zadania ujęte w Planie Zadań Ochronnych dla obszarów „Puszcza Napiwodzko-Ramucka” i „Ostoja Napiwodzko-Ramucka” wykonano częściowo, zgodnie z bieżącymi potrzebami terenowymi. Część działań nie została zrealizowana ze względu na brak uzasadnienia terenowego. Ponadto, w związku ze zmianą przepisów w Lasach Państwowych, zadanie dotyczące „łączenia biogrup zgodnie z obowiązującymi zasadami” utraciło aktualność.	Prowadzono działania mające na celu zachowanie siedlisk muchołówki małej poprzez modyfikację zasad gospodarki leśnej — preferowanie rębni złożonych w drzewostanach grądowych oraz łączenie biogrup zgodnie z obowiązującymi zasadami w Lasach Państwowych
20	PLH280052 siedlisko 3150	Tak	Realizowano działania mające na celu zachowanie stref ekotonowych wokół zbiorników wodnych poprzez modyfikację zasad gospodarki leśnej — pozostawienie pasa drzewostanu o szerokości 30 m od granicy siedliska bez użytkowania, liczonego od krawędzi utworów hydrogeniczných w misie jeziornej

Tab. 40. Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonania zadań wynikających z planów ochrony (c.d.)

Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonania zadań wynikających z planów ochrony			
Lp.	Przedmiot ochrony, zakres prac	Realizacja zadań	Skrócony opis zadań
21	PLH280052 siedlisko 3160	Tak	Realizowano działania mające na celu spowolnienie odpływu wody z siedliska poprzez wykorzystanie naturalnych metod retencji, takich jak progi z powalonych drzew na rowach melioracyjnych, wykorzystanie tam bobrowych oraz zaniechanie konserwacji rowów. Dodatkowo zachowano 30-metrową strefę ekotonową od brzegów zbiorników wodnych, sprzyjającą utrzymaniu właściwych warunków hydrologicznych
22	PLH280052 siedlisko 6120	Tak	Realizowano działania mające na celu utrzymanie siedliska poprzez usuwanie nalotów drzew i krzewów do maksymalnego pokrycia 20%, z wywozem biomasy poza płat siedliska. Zabiegi wykonywano w porozumieniu z RDOŚ, głównie pod koniec sezonu wegetacyjnego lub zimą, a także prowadzono ekstensywne użytkowanie kośne i pastwiskowe trwałych użytków zielonych.
23	PLH280052 siedlisko 6510	Tak	Prowadzono działania mające na celu utrzymanie siedliska poprzez coroczne użytkowanie kośne w terminie od 15 czerwca do 30 września oraz usuwanie nalotów drzew i krzewów do maksymalnego pokrycia 20%, z wywozem biomasy poza płat siedliska. Działania dostosowano do wymogów ochrony siedliska i realizowano w sposób ekstensywny

Tab. 40. Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonania zadań wynikających z planów ochrony (c.d.)

Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonania zadań wynikających z planów ochrony			
Lp.	Przedmiot ochrony, zakres prac	Realizacja zadań	Skrócony opis zadań
24	PLH280052 siedlisko 7110	Zadania przewidziane w ramach opracowania Planu Zadań Ochronnych dla obszarów „Puszcza Napiwodzko-Ramucka” oraz „Ostoja Napiwodzko-Ramucka” nie zostały w bieżącym okresie sprawozdawczym zrealizowane z uwagi na brak potrzeb terenowych uzasadniających ich wykonanie. Plan Zadań Ochronnych ma charakter bezterminowy, a realizacja wskazanych działań została przewidziana w późniejszym, adekwatnym terminie, uzależnionym od pojawienia się przesłanek terenowych uzasadniających ich podjęcie.	Realizowano działania polegające na usuwaniu nalotów drzew i krzewów, głównie brzozy, w przypadku przekroczenia 40% pokrycia powierzchni siedliska, do poziomu nie wyższego niż 10%. Wyciętą biomasę usuwano poza płat siedliska, a zabiegi wykonywano cyklicznie, w miarę potrzeb i w porozumieniu z RDOŚ, optymalnie w okresie zimowym

Tab. 40. Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonania zadań wynikających z planów ochrony (c.d.)

Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonania zadań wynikających z planów ochrony			
Lp.	Przedmiot ochrony, zakres prac	Realizacja zadań	Skrócony opis zadań
25	PLH280052 siedlisko 7120	Zadania ujęte w Planie Zadań Ochronnych dla obszarów „Puszcza Napiwodzko-Ramucka” oraz „Ostoja Napiwodzko-Ramucka” nie zostały zrealizowane w bieżącym okresie sprawozdawczym z uwagi na brak potrzeb terenowych uzasadniających ich wykonanie. Plan ma charakter bezterminowy, a realizacja działań została odłożona do czasu wystąpienia warunków terenowych uzasadniających ich podjęcie.	Prowadzono działania mające na celu utrzymanie właściwego stanu siedliska poprzez usuwanie nalotów drzew i krzewów, głównie brzozy, w przypadku przekroczenia 40% pokrycia powierzchni, do poziomu nie wyższego niż 10%. Wyciętą biomasę usuwano poza płat siedliska, a prace realizowano cyklicznie, w porozumieniu z RDOŚ, najlepiej w okresie zimowym. Dodatkowo zachowano 30-metrową strefę ekotonową od granic torfowiska oraz utrzymywano właściwy sposób użytkowania w jego zlewni
26	PLH280052 siedlisko 7120	Tak	Realizowano działania mające na celu zachowanie stref ekotonowych wokół torfowisk poprzez pozostawienie lub kształtowanie pasa drzewostanu o szerokości 30 m od granic siedliska. Utrzymywano właściwy sposób użytkowania w zlewni torfowiska oraz prowadzono prace zrywki z minimalnym naruszeniem pokrywy glebowej

Tab. 40. Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonania zadań wynikających z planów ochrony (c.d.)

Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonania zadań wynikających z planów ochrony			
Lp.	Przedmiot ochrony, zakres prac	Realizacja zadań	Skrócony opis zadań
27	PLH280052 siedlisko 7140	Tak	Realizowano działania mające na celu utrzymanie właściwego stanu siedliska poprzez usuwanie nalotów drzew i krzewów, głównie brzozy, w przypadku przekroczenia 40% pokrycia powierzchni do poziomu nie wyższego niż 10%, z usunięciem biomasy poza płat siedliska. Zabiegi prowadzono cyklicznie, w miarę potrzeb, w porozumieniu z RDOS i optymalnie w okresie zimowym. Dodatkowo zachowano 30-metrową strefę ekotonową od granic torfowiska, utrzymywano właściwy sposób użytkowania w jego zlewni oraz prowadzono zrywkę z minimalnym naruszeniem pokrywy glebowej
28	PLH280052 siedlisko 7230	Tak	Na podstawie porozumienia z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Olsztynie, zostało zrealizowane działania polegające na koszeniu oraz usunięciu drzew i krzewów z płatów siedlisk
29	PLH280052 siedlisko 9170	Tak	Realizowano działania mające na celu zachowanie właściwej struktury i składu gatunkowego siedliska poprzez cięcia pielęgnacyjne i protegowanie gatunków pożądaných, takich jak grab, dąb, lipa, klon i wiąz. Ograniczano udział gatunków iglastych do maksymalnie 40% oraz wykluczano wprowadzanie gatunków obcych geograficznie (jodła, dagleżja, dąb czerwony). Prowadzono gospodarkę leśną z zastosowaniem rębni złożonych, z pozostawianiem drzew dziuplastych i martwego drewna do naturalnego rozkładu oraz niewycinaniem drzew zamierających, z zachowaniem zasad BHP i trwałości lasu

Tab. 40. Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonania zadań wynikających z planów ochrony (c.d.)

Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonania zadań wynikających z planów ochrony			
Lp.	Przedmiot ochrony, zakres prac	Realizacja zadań	Skrócony opis zadań
30	PLH280052 siedlisko 91D0	Tak	Prowadzono działania mające na celu utrzymanie i poprawę stanu siedliska poprzez spowolnienie odpływu wody z zastosowaniem metod naturalnych, takich jak progi z powalonych drzew na rowach melioracyjnych, wykorzystanie tam bobrowych oraz zaniechanie konserwacji i oczyszczania rowów. W gospodarce leśnej stosowano rębnie złożone, pozostawiano drzewa dziuplaste oraz martwe drewno do naturalnego rozkładu, z zachowaniem zasad BHP, ograniczano nadmierną wycinkę i niewycinano drzew zamierających. Kształtowano prawidłową strukturę i skład gatunkowy drzewostanów poprzez prowadzenie cięć pielęgnacyjnych – na korzyść sosny w borach bagiennych i brzozy w brzezinach – dążąc do zmniejszenia udziału gatunków domieszkowych (świerka lub brzozy) do poziomu nieprzekraczającego 30%. W płatach użytkowanych gospodarczo nie wprowadzano gatunków obcych geograficznie (np. dąb czerwony) ani ekologicznie (buk, modrzew, dąb), co sprzyja zachowaniu właściwego składu siedliska
31	PLH280052 siedlisko 91D0	Tak	
32	PLH280052 siedlisko 91D0	Tak	
33	PLH280052 siedlisko 91D0	Tak	
34	PLH280052 siedlisko 91D0	Tak	
35	PLH280052 siedlisko 91E0	Tak	Realizowano działania mające na celu utrzymanie właściwej struktury i składu gatunkowego siedliska poprzez cięcia pielęgnacyjne i protegowanie gatunków charakterystycznych, takich jak wiązy, olsza, dąb szypułkowy, klon polny i jawor. Unikano wprowadzania gatunków obcych geograficznie (np. jodła, dagleźja, dąb czerwony) oraz ekologicznie (sosna, świerk, modrzew). Ze względu na zamieranie jesionu zrezygnowano z jego odnowień do czasu ustąpienia objawów choroby, przy jednoczesnym zachowywaniu pojedynczych zdrowych osobników. W gospodarce leśnej stosowano rębnie złożone, ograniczając nadmierną wycinkę, pozostawiano drzewa dziuplaste i martwe drewno do naturalnego rozkładu oraz niewycinano drzew zamierających, z zachowaniem zasad BHP i trwałości lasu

Tab. 40. Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonania zadań wynikających z planów ochrony (c.d.)

Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonania zadań wynikających z planów ochrony			
Lp.	Przedmiot ochrony, zakres prac	Realizacja zadań	Skrócony opis zadań
36	PLH280052 siedlisko 91T0	Tak	Realizowano działania mające na celu utrzymanie właściwego stanu siedliska poprzez usuwanie podszytu do poziomu około 10% oraz eliminację gatunków obcych siedliskowo, głównie dębu, olszy i świerka, zarówno w podszywie, jak i w drzewostanie. Zabiegi wykonywano podczas planowych cięć pielęgnacyjnych przewidzianych w PUL, z usuwaniem drewna pozostałego po pracach poza płaty siedliska. Preferowano rębnie złożone (II–V) oraz dążono do utrzymania zwarcia drzewostanu nieprzekraczającego 70%
37	PLH280052 siedlisko 91T0	Tak	
38	PLH280052 - 1393 sierpowiec błyszczący <i>Drepanocladus vernicosus</i>	Zadania ujęte w Planie Zadań Ochronnych dla obszarów „Puszcza Napiwodzko-Ramucka” oraz „Ostoja Napiwodzko-Ramucka” nie były w bieżącym okresie sprawozdawczym realizowane z uwagi na brak bieżących potrzeb terenowych. Plan Zadań Ochronnych ma charakter bezterminowy, dlatego wykonanie działań przewidziano w późniejszym terminie, po wystąpieniu odpowiednich uwarunkowań terenowych.	Realizowano działania ochronne dla sierpowca błyszczącego polegające na sukcesywnym usuwaniu nalotu i podrostu drzew oraz krzewów (m.in. brzozy, olszy, wierzby i czerechwy amerykańskiej) w obrębie stanowisk gatunku, w porozumieniu z RDOŚ i pod nadzorem botanika. Prace wykonywano ręcznie lekkim sprzętem, w okresie jesiennym, z obowiązkowym usunięciem biomasy poza płaty siedliska. Dodatkowo prowadzono koszenie torfowisk alkalicznych raz na 2–3 lata (w okresie sierpień–październik) na wysokości minimum 10 cm, w celu ograniczenia sukcesji, usunięcia nadmiaru biogenów i utrzymania odpowiednich warunków siedliskowych dla gatunku. Wykaszano również gatunki szuwarowe w obrębie stanowisk, z usunięciem biomasy poza granice siedliska
39	PLH280052 sierpowiec błyszczący <i>Drepanocladus vernicosus</i>		

Tab. 40. Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonania zadań wynikających z planów ochrony (c.d.)

Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonania zadań wynikających z planów ochrony			
Lp.	Przedmiot ochrony, zakres prac	Realizacja zadań	Skrócony opis zadań
40	PLH280052 - 1903 lipiennik Loesela <i>Liparis loeselii</i>	Tak	Realizowano działania ochronne dla lipiennika Loesela polegające na usuwaniu nalotu drzew i krzewów w obrębie stanowisk gatunku, w porozumieniu z RDOŚ i pod nadzorem botanika. Prace wykonywano ręcznie, lekkim sprzętem, w okresie jesiennym, z wycinką drzew i krzewów przy lub poniżej szyi korzeniowej oraz obowiązkowym usunięciem biomasy poza płat siedliska. Działania miały na celu poprawę uwodnienia i ograniczenie zacienienia siedliska. Dodatkowo prowadzono wykaszanie w celu eliminacji gatunków ekspansywnych i wysokich bylin, a także koszenie lub ścinanie roślin szuwarowych, z usuwaniem ściętej biomasy poza granice siedliska.
41	PLH280052 - 1903 lipiennik Loesela <i>Liparis loeselii</i>	Tak	
42	PLH280052 – 1014 poczwarówka zwężona <i>Vertigo angustior</i>	Tak	Realizowano działania mające na celu utrzymanie odpowiedniego poziomu wilgotności siedliska poczwarówki zwężonej poprzez zaniechanie odwadniania i, w miarę możliwości, przytłamowanie rowów melioracyjnych. Działania te sprzyjały zachowaniu stabilnych warunków wodnych niezbędnych do utrzymania populacji gatunku
43	PLH280052 – 1060 czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	Tak	Realizowano działania ochronne dla czerwończyka nieparka poprzez utrzymanie siedlisk łąkowych w drodze ekstensywnego użytkowania kośnego. Koszenia prowadzono po 30 sierpnia, nie częściej niż raz w roku i nie rzadziej niż raz na trzy lata, pozostawiając 5–10% powierzchni nieskosizonej, przy czym fragment ten zmieniano co roku. Zabiegi wykonywano na wysokości powyżej 15 cm, okrężnie – od wewnątrz do zewnątrz, z usunięciem biomasy w ciągu dwóch tygodni po pokosie. Działania te służyły utrzymaniu właściwego stanu siedlisk gatunku i były zgodne z wymogami pakietów rolno-środowiskowo-klimatycznych w ramach PROW
44	PLH280052 - 1084 pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i>	Tak	Realizowano działania mające na celu zwiększenie potencjalnej bazy siedliskowej pachnicy dębowej poprzez pozostawianie zamierających i dziuplastych drzew, szczególnie dębów, w sąsiedztwie znanych stanowisk gatunku. Dodatkowo pozostawiano część martwego drewna do naturalnego rozkładu, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa (BHP)

Tab. 40. Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonania zadań wynikających z planów ochrony (c.d.)

8. Edukacja leśna

Nadleśnictwo Jedwabno w minionym dziesięcioleciu zacieśniło współpracę z okolicznymi szkołami, pozostałymi placówkami dydaktycznymi oraz samorządami. Powrócono do spotkań z leśnikiem w szkołach (*np. przedstawienie zawodu leśnika w ramach przedmiotu „Doradztwo zawodowe” w Zespole Szkół w Jedwabnie oraz praktyczna nauka rozpoznawania sadzonek drzew leśnych*), a także uczestniczono w spotkaniach z przyrodą organizowanych przez pozostałe placówki dydaktyczne (*w szczególności Przedszkole Samorządowe w Jedwabnie*).

Nadleśnictwo Jedwabno aktywnie włączyło się w przeróżne konkursy organizowane przez podmioty współpracujące z nadleśnictwem poprzez organizowanie krótkich pogadanek o przyrodzie, drzewach obecnych w lasach, zwierzętach zamieszkujących w nim oraz dostarczało nagrody dla zwycięzców.

Współpraca z samorządami polegała na przygotowywaniu stoisk edukacyjnych w trakcie imprez organizowanych przez starostwa, gminy oraz sołectwa. Na stałe, w harmonogramie imprez Nadleśnictwa Jedwabno, wpisały się takie wydarzenia jak Bieg „Tropem Wilczym” – Bieg Pamięci Żołnierzy Wyklętych, organizowane przez Starostwo Powiatowe w Nidzicy oraz Warmiński Kiermas Tradycji, Dialogu, Zabawy organizowany w Bałdach przez Gminę Purda. Stoiska edukacyjne Nadleśnictwa Jedwabno obecne były również podczas wydarzeń przygotowywanych dla okolicznych mieszkańców przez lokalne sołectwa. Jednym z takich wydarzeń były „Dożynki Powiatowe w Jedwabnie”. W trakcie takich spotkań, pracownicy angażujący się w edukację leśną społeczeństwa, prezentowali nie tylko podstawowe zagadnienia związane z pracą leśnika (pomiar stosu drewna opałowego, dokonanie „odbiórki” drewna oraz przybicia numeru drewna – w tym celu zamówiono oznaczniki edukacyjne, zapoznanie się z codziennymi obowiązkami leśnika) ale również możliwość poznania nas otaczającej przyrody (nauka rozpoznawania podstawowych gatunków drzew leśnych, grzybów, zwierząt, uczestnictwo w konkursach wiedzy, sprawdzenie nabytej wiedzy).

Nadleśnictwo Jedwabno od kilku lat bierze udział w akcji „Sprzątania Świata” jako czynna strona wydarzenia. Pracownicy nadleśnictwa dbają nie tylko o bezpieczeństwo uczestników akcji (uczniowie Zespołu Szkół w Jedwabnie), ale także prowadzą krótkie zajęcia z edukacji leśnej obejmujące problematykę śmieci w lesie. Nadleśnictwo Jedwabno zapewnia także dla uczestników napoje oraz udostępnia miejsce, w którym

organizator może przygotować ciepły posiłek dla uczniów oraz pozostałych osób zaangażowanych w organizację akcji „Sprzątanie Świata”.

Planowane remonty, uzupełnienie oraz wzbogacenie istniejących obiektów edukacyjnych:

1. prace doraźne, takie jak konserwacja, wymiana oraz naprawa zniszczonych tablic, stojaków i innych urządzeń znajdujących się na ścieżkach edukacyjnych zlokalizowanych na terenie leśnictw Łowne Jezioro oraz Jedwabno, a także w pozostałych punktach edukacyjnych
2. zagospodarowanie edukacyjne zaplecza nadleśnictwa
3. bieżące utrzymanie obiektów edukacyjnych oraz ich sprzątanie
4. uzupełnienie wyposażenia Izby Edukacji Leśnej w nowe eksponaty, książki, pomoce dydaktyczne
5. dalsza modernizacja Polany Leśnych Zabaw poprzez zakup wyposażenia, tablic oraz pomoce dydaktyczne.

9. Infrastruktura

W minionym dziesięcioleciu, Nadleśnictwo Jedwabno wydatkowało znaczne środki finansowe na infrastrukturę, zarówno w ramach nakładów na środki trwałe w budowie, remonty i modernizacje oraz zakupy.

W trakcie obowiązywania planu urządzenia lasu wykonano szereg zadań z zakresu inwestycyjnego dotyczących remontów, modernizacji i zakupów. Najważniejsze przedsięwzięcia z lat 2016-2025:

1. modernizacja budynku siedziby Nadleśnictwa Jedwabno
2. budowa budynku biurowego – podwójnej kancelarii leśnictw w Zimnej Wodzie wraz z niezbędną infrastrukturą
3. modernizacja szkoły leśnej poprzez budowę budynków gospodarczych (*sortownia oraz magazyny*), budynek socjalny oraz deszczownia wraz z fotowoltaiką i magazynem energii
4. budowa systemu fotowoltaicznego w siedzibie Nadleśnictwa Jedwabno
5. coroczne bieżące utrzymanie dróg leśnych w Nadleśnictwie Jedwabno

10. Lasy nadzorowane

Powierzchnia lasów nadzorowanych przez Nadleśnictwo Jedwabno wynosi łącznie 258,09 ha, z czego zgodnie z porozumieniami zawartymi pomiędzy poszczególnymi Starostami a Nadleśniczym Nadleśnictwa Jedwabno:

1. Olsztyńskim – 33,28 ha na podstawie porozumienia z dnia 11 marca 2013 roku, w tym: uproszczone plany urządzenia lasu sporządzono dla 33,28 ha;
2. Nidzickim – 30,79 ha na podstawie porozumienia z dnia 11 stycznia 2017 roku, w tym: uproszczone plany urządzenia lasu sporządzono dla 22,30 ha, zaś inwentaryzację stanu lasu posiada 30,79 ha;
3. Szczycieńskim – 194,02 ha na podstawie porozumienia z dnia 28 lutego 2005 roku, w tym: uproszczone plany urządzenia lasu sporządzono dla 194,02 ha

11. Wnioski wynikające z porównania powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn.	Stan na					
			II rewizja 01.01.1986	III rewizja 01.01.1996	IV rewizja 01.01.2006	V rewizja 01.01.2016	VI rewizja 01.01.2026	
1	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha ¹	23 931	24 607	26 605	27 748	27 737	
2	Zasoby miąższości	tys. m ³	4 782	6 203	7 212	7 411	7 155	
3	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w klasach wieku	II a	m ³	104	134	106	126	122
		II b	m ³	194	214	246	197	203
		III a	m ³	233	282	292	281	254
		III b	m ³	277	291	344	301	302
		IV a	m ³	296	337	338	354	323
		IV b	m ³	300	345	378	359	338
		V a	m ³	295	339	397	382	357
		V b	m ³	316	346	393	378	386
		VI	m ³	341	357	402	423	402
		VII i starsze	m ³	336	380	418	410	403
		KO	m ³	-	-	354	359	292
		KDO	m ³	-	-	393	283	232
4	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zal. i niezal.)	m ³	200	253	271	267	258	
5	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	54	58	58	60	62	
6	Przeciętny wiek drzewostanów z udziałem młodego pokolenia w KO	lat	-	-	-	-	61,62	
7	Spodziewany bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha – modelowy ² (tablicowy ³)	m ³	-	7,17	6,94	6,57	8,11	

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn.	Stan na				
			II rewizja 01.01.1986	III rewizja 01.01.1996	IV rewizja 01.01.2006	V rewizja 01.01.2016	VI rewizja 01.01.2026
8	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	0,86	1,39	1,57	2,02	2,64
9	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1,98	2,26	2,62	3,74	3,41
10	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący użyteczny roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m ³	7,82	8,94	6,03	7,17	5,60
11	Bieżący przyrost miąższości według WISL ⁴	m ³	-	-	-	-	Kraina II 8,76 Kraina IV 8,31
12	Przeciętny wiek rębności drzewostanów w nadleśnictwie	m ³	-	-	-	-	117

¹ w pełnych hektarach

² według aktualnych modeli przyrostowych

³ tablicowy obowiązuje w poprzednich rewizjach PUL

⁴ bieżący przyrost miąższości według WISL w krainie przyrodniczo-leśnej

Tab. 41. Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu

Powierzchnię leśną oraz wielkość zasobów drzewnych przedstawia instrukcyjna tabela nr XII. W minionym okresie nastąpił spadek zasobów drzewnych w nadleśnictwie o 255 848 m³ brutto.

Jak wynika z danych zawartych w tabeli, w latach 2016-2025 nie uległa istotnej zmianie powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona. Przeciętna zasobność na 1 ha powierzchni leśnej zmniejszyła się z 267 m³ do 258 m³. Przeciętny wiek drzewostanów wzrósł o 2 lata oraz wynosi 62 lata. Wzrasta również przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha z 2,02 m³/ha na 2,64 m³/ha, zmniejszyła się natomiast przeciętna miąższość użytków przedrębnych.

Podziękowania

Dziękuję pracownikom Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie oraz Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Olsztynie za współpracę na każdym etapie prowadzonych prac urzędniowych oraz za merytoryczne wsparcie przy opracowywaniu niniejszego sprawozdania.

Nadleśniczy Nadleśnictwa Jedwabno

Marek Trędowski